

AUTORITEIT
PERSOONSgegevens

Jaarverslag 2022

Publicatiedatum: 17 mei 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. De belangrijkste resultaten in 2022
2. Organisatie
3. Cijfers
4. Jaarrekening 2022

In de bijlagen bij dit jaarverslag vindt u een overzicht van de wetgevingsadviezen die de AP in 2022 heeft uitgebracht en een overzicht van rechterlijke uitspraken waarbij de AP in 2022 partij was.

Voorwoord

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) zorgt ervoor dat de persoonsgegevens van iedere Nederlander optimaal beschermd zijn. Als AP maken wij ons daar iedere dag sterk voor. In ons toezicht wegen we elke dag opnieuw af: welke instrumenten zetten we in voor de optimale bescherming van persoonsgegevens? Dat betekent vaak een afweging tussen de spreekwoordelijke wortel en stok. Waarbij we weten: om de wortel te kunnen gebruiken, moeten we de stok altijd achter de hand hebben.

Boetes voor organisaties die hun zaken niet op orde hebben, zijn een belangrijk instrument in ons toezicht en krijgen (terecht) veel aandacht van de buitenwereld. Dit is echter slechts één van de instrumenten die wij gebruiken. Het liefst grijpen we in voordat het misgaat. Voordat gegevens op straat belanden die helemaal niet opgeslagen hadden mogen worden. Voordat u de controle kwijtraakt over wat er met uw persoonsgegevens gebeurt. Voordat u geraakt wordt door een algoritme dat is gebouwd op vooroordelen. Het ingrijpen voordat het misgaat, is onderdeel van ons preventieve toezicht. In het bijzonder geven wij aandacht aan 'guidance': we beantwoorden bijvoorbeeld vragen, gaan in gesprek met (branche)organisaties en geven vergunningen af. Met dit werk hebben wij veel impact, zoals dit jaarverslag over 2022 laat zien.

Ook in Europa laten wij flink van ons horen. De AP is de Nederlandse stem in de European Data Protection Board (EDPB), waarin alle Europese privacytoezichthouders richtlijnen maken, advies uitbrengen over de bescherming van persoonsgegevens en de onderlinge samenwerking versterken. Een taak waarvoor we veel menskracht inzetten. Wat er in Europa wordt afgesproken, heeft namelijk direct gevolgen voor gegevensbescherming in Nederland.

Wij hebben ook een belangrijke taak als (wetgevings)adviseur. Daarin varen we scherp aan de wind. Als iets niet deugt, dan zeggen we dat ook: 'dit kan zo niet'. Dat leidde afgelopen jaar bijvoorbeeld tot het advies om het wetsvoorstel Plan van aanpak witwassen aan te passen. En tot strengere eisen aan het opvragen van ggz-gegevens door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Ook het cloudbeleid van overheidsinstellingen werd aangescherpt na advies van ons en andere toezichthouders. Die scherpe toon, gecombineerd met een helpende hand, blijkt zeer effectief.

2022 was dus een jaar van afwegingen, een zoektocht naar balans om zo effectief mogelijk te zijn. Naar scherp zijn op overduidelijke schendingen, maar ook innovatie faciliteren. Naar een afweging tussen kansen en mogelijke gevaren. Naar een balans tussen guidance en boetes.

We zien nog een ander onlosmakelijk paar: de balans tussen vrijheid en veiligheid. Steeds vaker spelen vraagstukken zich af op de grens van de grondrechten 'vrijheid' en 'veiligheid'. Om de veiligheid te bewaken, worden soms maatregelen genomen die de vrijheid inperken. Als AP zijn wij vóór de bescherming tegen criminaliteit, maar niet tegen elke prijs. Denk aan cameratoezicht: belangrijk voor een gevoel van veiligheid, maar wie wil er altijd en overal gevolgd worden? Daarnaast is gegevensbescherming ook een vorm van veiligheid.

Vrijheid en veiligheid lijken in het maatschappelijk debat soms tegenover elkaar te staan, maar het tegendeel is waar. Het een bestaat niet zonder het ander. Het is van belang dat elke keer een juiste afweging wordt gemaakt om de balans tussen deze twee waarden te bewaren. Als AP helpen we bij het

maken van zulke afwegingen. We zullen steeds vaker naar voren stappen als grensbewaker én raadgever in de zoektocht naar de balans.

We zijn een moderne toezichthouder die zichzelf doorlopend verbetert. We staan open voor feedback en kijken kritisch naar ons werk. Zo gingen we in 2022 aan de slag met aanbevelingen van de Nationale ombudsman. Bijvoorbeeld over de manier waarop we klachten over privacyschendingen afhandelen, en hoe we daarover communiceren.

Binnen onze eigen organisatie balanceren we en maken we keuzes. Met een kleine organisatie en langzaam groeiende middelen krijgen we veel voor elkaar. Dat geeft moed en biedt perspectief. Toch zijn nog flink meer budget en mensen nodig om de vele taken van de AP goed uit te voeren en mensen te blijven beschermen. 2023 wordt onder andere het jaar van toezicht op algoritmes. Een taak waarmee wij met veel energie en daadkracht aan de slag gaan. U kunt op ons rekenen!

Aleid Wolfsen, Monique Verdier en Katja Mur

BESTUURSVERSLAG

1. De belangrijkste resultaten in 2022

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) is de onafhankelijke Nederlandse toezichthouder op de bescherming van persoonsgegevens. Het toezichtveld van de AP is groot en omvat iedere organisatie die persoonsgegevens verzamelt en verwerkt. Dit zijn nationale én internationale bedrijven, de overheid op elk niveau – waaronder politie en justitie – maar bijvoorbeeld ook onderwijs- en zorginstellingen, (sport)verenigingen en stichtingen.

2022 was een jaar met mooie resultaten voor gegevensbescherming in Nederland. In dit hoofdstuk vindt u de hoogtepunten. Er ging bij de AP, naast onderzoek doen en handhaven, veel aandacht naar het geven van guidance. Hierbij ondersteunt de AP bedrijven, overheden en andere organisaties om de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Richtlijn gegevensbescherming politie & justitie op de juiste manier toe te passen. En met effect. In dit hoofdstuk staan daarnaast de andere mijlpalen van 2022, onder andere op de balans tussen vrijheid en veiligheid.

Guidance: helpt de AVG beter toe te passen

Naast het geven van boetes, berispingen en het opleggen van een last onder dwangsom, is het geven van guidance een belangrijke taak van de AP. Dat gebeurt op verschillende manieren. Hieronder volgt een greep uit de werkzaamheden van de AP.

We ontwikkelen tools voor organisaties

Handreiking voor raadsleden gemeenten

De AP heeft een handreiking gemaakt voor gemeenteraadsleden. Dat is belangrijk, want raadsleden controleren het college van burgemeester en wethouders. Gemeenten verwerken veel persoonsgegevens van burgers. Deze gegevens zijn vaak privacygevoelig, zoals gegevens over iemands gezondheid. Met de handreiking kunnen raadsleden gericht scherpe vragen stellen over de gegevens die de gemeente van inwoners verwerkt. Wie is bijvoorbeeld verantwoordelijk voor de verwerking? Door zo'n soort vraag te stellen, komen zij op voor de privacy van de inwoners. Er zijn ook aanvullende handreikingen met tips voor het controleren van de inzet van technologie en het deelnemen aan samenwerkingsverbanden.

→ [AP biedt raadsleden handreiking AVG](#)

Animaties en infographic voor ondernemers

Om mkb'ers op weg te helpen, maakte de AP in samenwerking met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) vier laagdrempelige animaties over prangende vragen die spelen bij ondernemers. Namelijk over wat er mag met gegevens, grip houden op gegevens, de beveiliging in orde maken en goed omgaan met privacyrechten. Ook publiceerde de AP een infographic over het aannemen van een eerste werknemer. De animaties zijn via sociale media verspreid. De infographic is op de website terug te vinden.

→ [AVG voor het mkb: meer grip op gegevensverwerking](#)

We beantwoorden vragen van burgers en organisaties

Telefonisch spreekuur

In 2022 zaten medewerkers van de AP dagelijks klaar aan de telefoon om vragen van burgers en organisaties over privacyvraagstukken te beantwoorden. Hoewel de AP vanwege de beperkte capaciteit genoodzaakt was om de openingstijden van het telefonisch spreekuur in 2022 nog verder terug te brengen, heeft de AP toch ruim 7.500 telefoontjes beantwoord. Het merendeel van deze telefoontjes bevatte meldingen van mogelijke privacyschendingen. In zo'n 1.800 gevallen heeft de AP burgers en organisaties kunnen helpen door voorlichting te geven of hun vraag te beantwoorden. Daarnaast behandelde de AP 58 schriftelijke informatieverzoeken. Dit zijn informatieverzoeken die per post zijn binnengekomen.

Voorlichting via de website

De website van de AP biedt veel informatie voor iedereen die meer wil weten over de AVG. Burgers en organisaties vinden er basisinformatie, het laatste privacynieuws, handige tools en publicaties.

Op de website gebruikten veel mensen de mogelijkheid om een privacyklacht in te dienen, zochten bezoekers vaak naar informatie over de meldplicht datalekken en bekeken ze de basisinformatie over de AVG. Ook werden de handleidingen en de normuitleg van de grondslag 'gerechtvaardigd belang' vaak gedownload.

Populaire nieuwsberichten gingen het afgelopen jaar over de jaarlijkse datalekkenrapportage, de boetes voor DPG Media en de Belastingdienst, de kritiek op het wetsvoorstel Plan van aanpak witwassen en het omgaan met tracking cookies. Op sociale media werden daarnaast berichten over het gebruik van clouddiensten door overheden veel gelezen.

Beantwoording vragen van FG's

De AP biedt functionarissen gegevensbescherming (FG's) diverse mogelijkheden om in contact te komen met de AP en vragen te stellen. In 2022 heeft de AP meer dan 900 vragen van FG's ontvangen via de speciale telefoonlijn en de FG-mailbox. De meeste vragen waren dit jaar afkomstig van FG's uit de sectoren zorg en overheid. De AP heeft dit jaar ook weer een nieuwsbrief uitbracht voor FG's. In de FG-nieuwsbrief staan actualiteiten, feiten, cijfers en achtergrondinformatie die interessant zijn voor FG's. Dit jaar was er onder meer aandacht voor dilemma's waar FG's in hun werk tegenaan kunnen lopen.

We waarschuwen organisaties om hun werkwijze aan te passen

Privacyrisico's bij cloudbeleid Rijk

Eind augustus 2022 presenteerde de staatssecretaris van Digitalisering nieuw beleid voor het opslaan van overheidsdata bij clouddiensten. De AP wees op een aantal belangrijke privacyrisico's waarmee het kabinet aan de slag moet gaan bij de verdere uitwerking van het beleid. Bijvoorbeeld de risico's van het opslaan van informatie over Nederlanders op servers van Amerikaanse bedrijven als Amazon, Google of Microsoft. De staatssecretaris heeft toegezegd de adviezen van de AP over het cloudbeleid ter harte te nemen en het beleid aan te scherpen.

Toezicht op (niet-)gemelde datalekken

Het is belangrijk dat organisaties slachtoffers van een datalek op tijd informeren, zodat deze personen zelf kunnen inschatten hoe groot het risico is dat ze lopen en zij zelf actie kunnen ondernemen. De AP spreekt organisaties erop aan als dat niet op tijd gebeurt.

Het toezicht op datalekken is risicogestuurd. Dat betekent dat de AP zich voornamelijk richt op datalekken die grote risico's opleveren voor slachtoffers. Dit doet de AP aan de hand van voorafbepaalde risicofactoren, zoals cyberaanvallen en het niet melden van datalekken aan de AP.

ICT-leveranciers worden steeds vaker getroffen door cyberaanvallen. Er staan bij die leveranciers veel persoonsgegevens van meerdere organisaties op één plek, waardoor ook die organisaties worden getroffen. Al die organisaties vallen onder de meldplicht aan de AP en in de meeste gevallen moeten ze de slachtoffers informeren over de cyberaanval. De AP wijst organisaties hier vaak op.

Voorafgaande raadpleging TSV Belastingdienst

De Belastingdienst heeft naar aanleiding van een advies van de AP ('voorafgaande raadpleging') besloten om een nieuw signalenproces voor fraudebestrijding nog niet in gebruik te nemen. Het signalenproces en het bijbehorende systeem (TSV) voldeden nog niet aan de eisen van de AVG.

Fouten of onduidelijkheden in het proces brengen grote risico's met zich mee, die bijzonder veel invloed hebben op de rechten en vrijheden van burgers. Het is daarom essentieel om uiterst zorgvuldig te werk te gaan. De AP concludeerde dat er nog grote stappen gezet moeten worden om te spreken van een rechtmatige, behoorlijke en transparante verwerking van persoonsgegevens.

De Belastingdienst heeft aangegeven de adviezen van de AP te gebruiken om het proces goed in te richten, waarbij zowel de belangen van fraudeopsporing als de zorgvuldige behandeling van gegevens van burgers en ondernemers centraal staan.

[→ Advies beoordelen en bepalen voorgestelde behandelwijze fraudesignalen](#)

Gebruik van gezondheidsinformatie van ggz-patiënten door NZa begrensd

De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) is van plan zorgverleners in de geestelijke gezondheidszorg (ggz) te verplichten om gezondheidsinformatie over hun patiënten te verstrekken. De verzamelde informatie wordt gebruikt om zorgkosten nauwkeuriger te berekenen, iets waartoe de NZa wettelijk bevoegd is. De AP heeft de onderbouwing van deze verplichte gegevensaanlevering getoetst. De conclusie: de uitvraag is rechtmatig, maar er gelden strikte voorwaarden voor de invulling van het plan.

→ AP begrenst gebruik ggz-gegevens

Gegevens van hotelgasten in nachtregister

De AP heeft vijftien Brabantse gemeenten een brief gestuurd met daarin de oproep om te stoppen met het overmatig opvragen van gegevens van hotelgasten voor nachtregisters. Het gaat daarbij om persoonsgegevens als geslacht, geboortedatum en de gegevens van het meereizend gezelschap. De AP benadrukte dat het niet is toegestaan om meer gegevens te verzamelen dan nodig.

Digitaal systeem ja-nee-sticker van de baan

De AP heeft kritiek geuit op een plan van de folderbranche om de bekende ja-nee-sticker op brievenbussen te vervangen door een digitaal systeem. Met als resultaat dat het plan voorlopig van tafel is.

Gegevens van kerkleden

In 2022 heeft de bevoegde minister voorgesteld om een experiment te starten waarbij persoonsgegevens uit de basisregistratie personen (BRP) aan de Stichting Interkerkelijke Ledenadministratie (SILA) worden verstrekt, op basis van toestemming van nieuwe leden van een (kerk)genootschap. Voor bestaande leden geldt deze toestemmingseis niet.

Er is niet aangetoond dat de SILA kan worden gekenmerkt als een 'derde met een gewichtig maatschappelijk belang'. Er is ook geen sprake van 'een overheidstaak, overheidszorg of overheidsbemoediging'. Persoonsgegevens kunnen dus niet rechtsgeldig aan de SILA worden verstrekt. De AP oordeelde in 2013, net als de Raad van State, al dat de gegevensverstrekkingen uit de BRP (voorheen GBA) aan de SILA onvoldoende waren onderbouwd.

→ AP: ongevraagd doorgeven persoonsgegevens aan kerken moet stoppen

We zijn onderdeel van het maatschappelijk en politiek debat

Europese regelingen AI & algoritmes

Het afgelopen jaar leverde de AP een actieve bijdrage aan Europese verdragen voor algoritmes en artificiële intelligentie (AI). In Europees verband wordt bijvoorbeeld gewerkt aan een 'AI Act'. De AP hecht er veel waarde aan dat deze verordening burgers optimaal beschermt en de AVG aanvult. De AP stuurde daarom een brief naar de bevoegde minister waarmee de AP niet alleen uitleg geeft, maar de minister vooral ook handvatten biedt om binnen Europa met argumenten invloed uit te oefenen op deze AI Act.

Verduidelijking grondslag gerechtvaardigd belang

Is de wens om geld te verdienen met andermans persoonsgegevens – zonder toestemming van de personen in kwestie – een gerechtvaardigd belang, zoals bedoeld in de AVG? Deze vraag is in twee zaken aan de orde gesteld: bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en bij de rechtbank Amsterdam, waar de AP partij is.

De Afdeling bestuursrechtspraak heeft daar helaas inhoudelijk geen uitsluitend over gegeven. Maar de rechtbank Amsterdam zag aanleiding om prejudiciële vragen te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie, omdat de AVG veel bescherming hoort te bieden. Dit is een belangrijke ontwikkeling, vooral voor de uitleg van de grondslag gerechtvaardigd belang.

Gevoelige gegevens in informatiebulletins tbs-klinieken

In een bezwaarprocedure merkte de AP op dat tbs-klinieken de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg) als grondslag gebruiken om veel gevoelige persoonsgegevens van bewoners te delen met alle andere bewoners. Zij doen dat via informatiebulletins. Deze bulletins waren ook toegankelijk voor derden, zoals bezoekers. De AP heeft grote twijfels over de rechtmatigheid van deze verwerkingen en heeft de bevoegde minister dringend verzocht om de wet te verduidelijken. Verder heeft de AP verzocht tot die tijd de informatiedeling stop te zetten.

We werken in EDPB-verband gezamenlijk aan guidance

Guidelines en wetgevingsadviezen in Europees verband

Binnen de EDPB werken de Europese privacytoezichthouders – waaronder de AP – gezamenlijk aan guidance die in de gehele EU van toepassing is. Op die manier zorgt de AP voor duidelijkheid richting burgers, bedrijven en de (Europese) wetgever, bijvoorbeeld in de vorm van guidelines of wetgevingsadviezen aan de Europese Commissie. Wanneer het om onderwerpen gaat die van groot belang zijn voor Nederland, streeft de AP ernaar om hierin een voortrekkersrol te vervullen. Zo heeft de AP in 2022 een voortrekkersrol gespeeld bij het opstellen van guidelines over een nieuw Europees boetebeleid. Deze guidelines zijn beschikbaar gesteld voor publieke consultatie.

→ [Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR | European Data Protection Board \(europa.eu\)](#).

Ook heeft de AP een rol gespeeld bij nieuwe afspraken over Europese samenwerking.

→ [Guidelines 02/2022 on the application of Article 60 GDPR](#)

En bij een Europees wetgevingsadvies over de nieuwe Data Act.

→ [EDPB-EDPS Joint Opinion 2/2022 on the Proposal of the European Parliament and of the Council on harmonised rules on fair access to and use of data \(Data Act\)](#).

We zijn aanwezig op evenementen en geven presentaties

KvK Startersdag

De AP was aanwezig op de KvK Startersdag om (beginnende) ondernemers op weg te helpen en hun vragen te beantwoorden over het omgaan met persoonsgegevens. Ook verzorgde de AP er workshops over de AVG en wat te doen bij een datalek. Deelnemers waardeerden de inbreng van de AP en vonden de informatie verhelderend.

Ronde tafel Horeca, Detailhandel en Toerisme

De AP organiseerde in mei 2022 samen met VNO-NCW/MKB-Nederland een rondetafelbijeenkomst voor de sector Horeca, Detailhandel en Toerisme. Het doel van dit rondetafelgesprek was om met de brancheorganisaties te praten over trends, ontwikkelingen en de knelpunten die ondernemers ervaren met de AVG. Deze rondetafelbijeenkomst is naar tevredenheid verlopen.

Datalekkenrapportage

De AP heeft in mei 2022 de [Datalekkenrapportage 2021](#) gepresenteerd aan medewerkers van Tweede Kamerleden en aan de pers. In de datalekkenrapportage besteedde de AP onder meer aandacht aan het grote aantal datalekken bij ICT-leveranciers, waarvan de impact meestal enorm is. De AP gaf daarbij aanbevelingen aan organisaties die (een deel van) hun ICT uitbesteden aan dergelijke ICT-leveranciers, om de impact van een datalek bij de ICT-leverancier te verkleinen.

We beoordelen gedragscodes

In een gedragscode legt een branche of sector de manier vast waarop deze omgaat met persoonsgegevens. Daarmee worden de algemene normen uit de AVG concreter voor deze specifieke branche of sector.

Gedragscode Slim Netbeheer

De AP heeft de gedragscode Slim Netbeheer van Netbeheer Nederland definitief goedgekeurd, onder een zogenoemde opschortende voorwaarde. Deze voorwaarde is dat Netbeheer Nederland zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen 2 jaar, een toezichthoudend orgaan opricht. De gedragscode gaat over het verwerken van data uit de slimme meter voor de wettelijke taak van netbeheerders.

→ [Gedragscode Slim Netbeheer goedgekeurd door AP](#)

Vrijheid & veiligheid: een balans

Bij de verwerking van persoonsgegevens liggen de waarden vrijheid en veiligheid vaak in elkaars verlengde, maar soms lijken ze lijnrecht tegenover elkaar te staan. Een goede balans tussen deze twee fundamentele waarden is belangrijk. In 2022 had de AP daar meermaals mee te maken.

We bewaken grenzen & veiligheid

Toezicht op Europese informatiesystemen

De AP houdt toezicht op de zogeheten 'EU smart border'-informatiesystemen. Deze systemen (SIS, EES, Etias, ECRIUS-TCN, VIS en Eurodac) bewaken de veiligheid aan de binnen- en buitengrenzen van het Schengenbied. De systemen verwerken hiervoor grote hoeveelheden persoonsgegevens, die goed beschermd moeten worden. In 2022 is op verzoek van de AP een impactanalyse uitgevoerd naar de mogelijke risico's en knelpunten die deze informatiesystemen met zich meebrengen. Daarbij is ook bekeken wat dit betekent voor het toezicht op deze systemen.

We geven boetes omdat de veiligheid en vrijheid niet worden gewaarborgd

Boete Buitenlandse Zaken

De AP heeft een boete opgelegd aan het ministerie van Buitenlandse Zaken, omdat het ministerie bij het verlenen van visa jarenlang, op grote schaal en op ernstige wijze de wet heeft overtreden. De beveiliging van het Nationaal Visum Informatie Systeem (NVIS) bleek onvoldoende, met bijvoorbeeld als risico dat onbevoegden dossiers kunnen inzien en wijzigen. Daarnaast werden visumaanvragers ontoereikend

geïnfomeerd over het delen van hun gegevens met andere partijen. Naast de boete heeft de AP lasten onder dwangsom opgelegd voor het in orde maken van de beveiliging en van de informatievoorziening.

→ [Boete voor Buitenlandse Zaken voor slechte beveiliging visumaanvragen](#)

Boete Politie

De AP heeft de politie een boete opgelegd van 50.000 euro. Tijdens de coronapandemie zijn in Rotterdam camera-auto's ingezet die waren uitgerust met 360-gradencamera's. Daarmee wilden de gemeente en de politie controleren of mensen wel 1,5 meter afstand van elkaar hielden. De inzet van de camera-auto's vond plaats zonder dat daarvan eerst de privacyrisico's in kaart waren gebracht. Met de rondrijdende auto's zijn gedetailleerde beelden van mensen verzameld en opgeslagen. Uit onderzoek van de AP bleek dat er te veel beelden werden gemaakt die niet noodzakelijk waren. Deze overtreding raakt de grondrechten van burgers.

→ [Boete voor ontbreken risicoanalyse camera-auto's Rotterdam](#)

Boete Belastingdienst

Het afgelopen jaar heeft de AP de minister van Financiën wederom een hoge boete opgelegd. De boete was dit keer 3,7 miljoen euro, vanwege het onrechtmatig verwerken van persoonsgegevens door de Belastingdienst bij het fraudesysteem FSV. Door dit onterecht en zonder grondslag verwerken van gegevens zijn 270.000 mensen als fraudeur bestempeld, vaak zonder gegronde reden. De minister heeft hierdoor geen veilige overheid kunnen garanderen voor de betrokkenen.

→ [Boete Belastingdienst voor zwarte lijst FSV](#)

We beoordelen vergunningaanvragen

Vergunningverlening aan winkeliers en horecaondernemers

Ook in 2022 heeft de AP aanvragen beoordeeld voor een vergunning voor het verwerken en delen van strafrechtelijke persoonsgegevens. Zulke verwerkingen mogen alleen plaatsvinden onder toezicht van de overheid of als de verwerking is toegestaan op basis van een van de uitzonderingsgronden uit de Uitvoeringswet AVG (UAVG).

De AP heeft meer dan driehonderd vergunningen verleend aan winkeliers en horecaondernemers voor het toepassen van een collectief winkelverbod of een collectieve horecaontzegging. Met deze vergunning kunnen winkeliers en horecaondernemers ongewenste klanten de toegang weigeren binnen een bepaald gebied. Het doel hiervan is om overlast en criminaliteit te voorkomen en tegen te gaan.

Ook heeft de AP een vergunning verleend voor achtergrondonderzoeken (het opzoeken van een (rechts)persoon in open bronnen) en persoonsgerichte onderzoeken (het onderzoeken van het handelen van een (rechts)persoon).

→ [Register vergunningen](#)

→ [Vergunning persoonsgerichte en achtergrondonderzoeken PwC](#)

We maken onze zorgen kenbaar

Advies over het wetsvoorstel Plan van aanpak witwassen

Om witwassen te voorkomen en te bestrijden, heeft het kabinet het wetsvoorstel Plan van aanpak witwassen opgesteld en in 2022 naar de Tweede Kamer gestuurd. Onderdeel van het voorstel is het monitoren van alle banktransacties van alle Nederlandse rekeninghouders in één gecentraliseerde database, met gebruik van algoritmes.

Hoewel de AP natuurlijk tegen witwassen is, betekent de wet een verregaande inbreuk op de bescherming en vertrouwelijkheid van klantgegevens. De AP heeft daarom in een advies over het conceptwetsvoorstel een aantal belangrijke bezwaren en zorgpunten kenbaar gemaakt. De AP heeft vóór de indiening van het wetsvoorstel opnieuw aangegeven dat het wetsvoorstel in deze vorm de deur opent naar een ongekende massasurveillance van Nederlanders.

→ [Nieuwe wet opent deur naar ongekende massasurveillance door banken](#)

We beschermen eenmanszaken en ondernemers

Nieuwe EORI-nummers, zonder BSN

Het EORI-nummer is een identificatienummer dat de Douane gebruikt voor marktdeelnemers die zaken over de grens doen en met de Douane te maken krijgen. Het probleem met het EORI-nummer was dat mensen met een onderneming (ongeveer 111.000 eenmanszaken) een EORI-nummer toegewezen kregen waarin hun burgerservicenummer (BSN) was verwerkt. Dat bracht onnodige risico's met zich mee. De AP had dit probleem al in 2018 aangekaart bij de Belastingdienst, destijds verantwoordelijk voor de Douane. De Belastingdienst deed de toezegging om het BSN uit het EORI-nummer te verwijderen.

Uit klachten van eenmanszaken bleek echter dat het EORI-nummer niet was aangepast. Daarom gaf de AP nogmaals bij de Douane aan dat het BSN niet in het EORI-nummer mag staan, omdat dit niet noodzakelijk is. De Douane is hiermee aan de slag gegaan. Het resultaat is dat er vanaf 30 september 2022 EORI-nummers zijn zonder BSN.

→ [Douane schrapt BSN uit identificatienummer eenmanszaken](#)

Afschermen gegevens Kadaster & Handelsregister

De AP heeft geadviseerd om adresgegevens van ondernemers in het Handelsregister af te schermen om hun privacy én veiligheid te beschermen. Adresgegevens worden dan niet vrijgegeven als het vestigingsadres hetzelfde is als het woonadres. Een goede ontwikkeling voor zzp'ers, die dan beter beschermd zijn.

→ [AP: afscherming persoonsgegevens in Kadaster en Handelsregister nodig tegen doxing](#)

Wetgeving: de toelichting in wetsvoorstellen moet duidelijker

De overheid is verplicht om de AP om advies te vragen over wetsvoorstellen en wetswijzigingen waarin verwerkingen van persoonsgegevens voorkomen. Het doel van deze advisering is dat de voorgenomen wetgeving aan de AVG voldoet. De AP kan ook op eigen initiatief besluiten een advies uit te brengen. Op de website van de AP staat hoe het [proces van wetgevingsadvisering](#) verloopt.

In 2022 waren er 106 adviestrajecten, evenveel als in 2021. In 22 gevallen had de AP ernstige bezwaren tegen een wetsvoorstel of wetswijziging, met een negatief advies tot gevolg. In deze gevallen vond de AP belangrijke aanpassingen in de wetstekst en/of nadere onderbouwing in de toelichting noodzakelijk.

Een nadere onderbouwing in de toelichting van het wetsvoorstel of de wetswijziging is verplicht, omdat een wet vaak een inbreuk is op het grondrecht van gegevensbescherming. Bovendien is het sinds 2013 staand kabinetsbeleid dat een 'data protection impact assessment' (DPIA) moet worden uitgevoerd bij de ontwikkeling van beleid en wetgeving waar gegevensverwerkingen uit voortkomen, bij de bouw van ICT-systemen en bij de aanleg van grote databestanden.¹ Een uitgevoerde DPIA is een goede basis voor de onderbouwing in de toelichting. Daarom adviseert de AP om bij de totstandkoming van nieuwe wetsvoorstellen altijd een DPIA op te stellen.

In de toelichting ziet de AP vaak dat de wetgever volstaat met een herhaling van de ruimte die de AVG biedt. Of aangeeft dát er waarborgen moeten zijn om gegevens te beschermen, maar niet om welke waarborgen het gaat. Hierdoor wordt het maken van afwegingen over deze waarborgen doorgeschoven naar het bestuursorgaan, zonder duidelijkheid over de gemaakte afwegingen en de gevolgen voor burgers. Dit geldt des te meer wanneer openbaarmaking van persoonsgegevens onderdeel is van een wetsvoorstel. En het een stigmatiserend effect kan hebben als deze gegevens bijvoorbeeld in bepaalde (zwarte) lijsten openbaar worden gemaakt.

Bovendien moet helder zijn wie de verantwoordelijkheid draagt voor de verwerking van persoonsgegevens. De wetgever kan niet de verantwoordelijkheid voor één bepaalde verwerking opdelen en toewijzen aan meerdere partijen. Bijvoorbeeld door verantwoordelijkheid voor de juistheid van opgeslagen gegevens aan een andere partij toe te wijzen dan de verantwoordelijkheid voor het honoreren van de rechten van betrokkenen of voor voldoende beveiliging.

Oftewel: de toelichting in voorstellen moet vaak concreter en duidelijker.

→ In bijlage 1 staat een overzicht van alle wetgevingsadviezen die de AP in 2022 uitbracht.

---

¹ Kamerstukken II 2012/13, 26 643, nr. 282 en bijlage.

Ook dit waren mijlpalen

Ook naast het geven van guidance behaalde de AP mooie resultaten. Een greep uit de onderwerpen waarnaar de aandacht van de AP zoal uitging en waarop de AP met gepaste trots terugkijkt.

We focussen op algoritmes

Algoritmetoezicht van start

Algoritmes en artificiële intelligentie (AI) spelen een steeds grotere rol in besluiten die bedrijven en de overheid nemen over mensen. Dit biedt kansen, maar de dreiging om de menselijke maat te verliezen ligt op de loer. Algoritmes kunnen grote impact hebben op mensenlevens en op de samenleving. Daarom is dit onderwerp ook onderdeel van de [Focus AP 2020-2023](#).

In het regeerakkoord staat dat algoritmen gecontroleerd zullen worden op transparantie, discriminatie en willekeur. En dat een nieuwe algoritmetoezichthouder, ondergebracht bij de AP, dit bewaakt. In het afgelopen jaar is een verkenning afgerond naar hoe het algoritmetoezicht kan worden ingericht. En op welke doelen en activiteiten de AP zich vanaf januari 2023 richt, samen met de andere colleges, markttoezichthouders en rijksinspecties die toezicht houden op algoritmes.

Belangrijke onderdelen van het nieuwe toezicht zijn ten eerste het signaleren en analyseren van sector- en domeinoverstijgende risico's van algoritmes en ten tweede het faciliteren en intensiveren van de samenwerking met de andere organisaties. Bestaande bevoegdheden en taken van de andere organisaties veranderen hierbij niet. Maar met gezamenlijke kennis en inzichten kunnen risico's op discriminatie, uitsluiting en gebrek aan transparantie sneller worden gesignaleerd en aangepakt. Voor deze coördinerende, sectoroverstijgende activiteiten richt de AP de nieuwe directie Coördinatie Algoritmes in.

→ [Contouren algoritmetoezicht AP naar Tweede Kamer](#)

Versterking toezicht op gebruik van algoritmes

De AP ontvangt structureel 2.61 miljoen euro per jaar aan Werken aan uitvoering (WAU) -geld. Hiermee versterkt de AP het toezicht op het gebruik van algoritmes waarin persoonsgegevens worden gebruikt. De AP gebruikt dit geld onder andere om onderzoek te doen en om nieuwe medewerkers aan te trekken. De AP wil enerzijds dat de ontwikkeling van algoritmes op een verantwoorde manier gebeurt en dat negatieve gevolgen, zoals discriminatie, worden voorkomen. Anderzijds wil de AP dat foutief of onjuist gebruik van algoritmes wordt aangepakt en gestopt.

We versterken de Europese samenwerking

Voortrekkersrol in prioriteren Europese strategische zaken

De AP heeft een voortrekkersrol gespeeld in het prioriteren van Europese strategische zaken. Dit heeft de AP besproken tijdens een bijeenkomst in Wenen, waar alle Europese toezichthouders plannen hebben gemaakt om hun effectiviteit en impact gezamenlijk te vergroten.

→ [DPAs decide on closer cooperation for strategic files](#)

In dat kader heeft de AP onder andere een centrale rol gespeeld bij het opstellen van Europese prioriteringscriteria en heeft de AP zelf ook een Europese strategische zaak aangedragen waaraan de AP met EU-collega's gaat werken.

→ [EDPB Document on selection of cases of strategic importance](#)

Gecoördineerde actie van start

De AP is trots op het feit dat de eerste Europese gecoördineerde actie in 2022 van start is gegaan. De AP speelde een voortrekkersrol bij het opstellen van het framework voor deze gecoördineerde acties, dat voortaan ieder jaar zal worden ingezet voor een actueel onderwerp dat in de gehele EU speelt. De eerste actie gaat over het gebruik van clouddiensten door overheidsinstanties.

→ [Launch of coordinated enforcement on use of cloud by public sector](#)

Instagram krijgt, mede na een interventie van de AP, een boete van 405 miljoen euro opgelegd.

→ [Record fine for Instagram following EDPB intervention](#)

We zijn streng op de omgang met inzage- en verwijderverzoeken
--

Boete DPG media

De AP ontving verschillende klachten over de manier waarop Sanoma Media Netherlands B.V. (voordat Sanoma werd overgenomen door DPG Media in april 2020) omging met inzage- en verwijderverzoeken. Wie wilde weten welke persoonsgegevens Sanoma en DPG Media bijhielden, of gegevens wilde laten wissen, moest eerst een identiteitsbewijs uploaden of opsturen.

Deze mensen werden er bovendien bij het digitaal versturen van het identiteitsbewijs niet door Sanoma en DPG Media op gewezen dat zij daarop gegevens mochten afschermen. Het mediabedrijf vroeg daarmee te veel persoonsgegevens op.

De AP legde daarom een boete op van 525.000 euro aan DPG Media. Dit bedrijf heeft na de overname van Sanoma de werkwijze gewijzigd. DPG Media stuurt nu een verificatiemail om de identiteit van een verzoeker vast te stellen.

→ [Boete DPG Media voor onnodig opvragen identiteitsbewijs](#)

2. Organisatie

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) is een zelfstandig bestuursorgaan (zbo) met eigen rechtspersoonlijkheid. In dit hoofdstuk staat hoe de interne organisatie is ingericht. Daarnaast toont dit hoofdstuk de uitkomsten van de (interne) bedrijfsvoering, inclusief het financieel beheer en het inkoopbeheer. Voorts zijn de rapportages van de functionaris gegevensbescherming en de integriteitsofficer opgenomen.

Samenstelling AP

De AP bestaat uit een voorzitter en twee leden en heeft de leiding over de AP-organisatie. De drie bestuursleden vormen een collegiaal bestuur. De voorzitter en de leden zijn betrokken bij alle werkzaamheden van de AP: toezicht, handhaving, klachtbehandeling, voorlichting, wetgevingsadvisering en bedrijfsvoering.

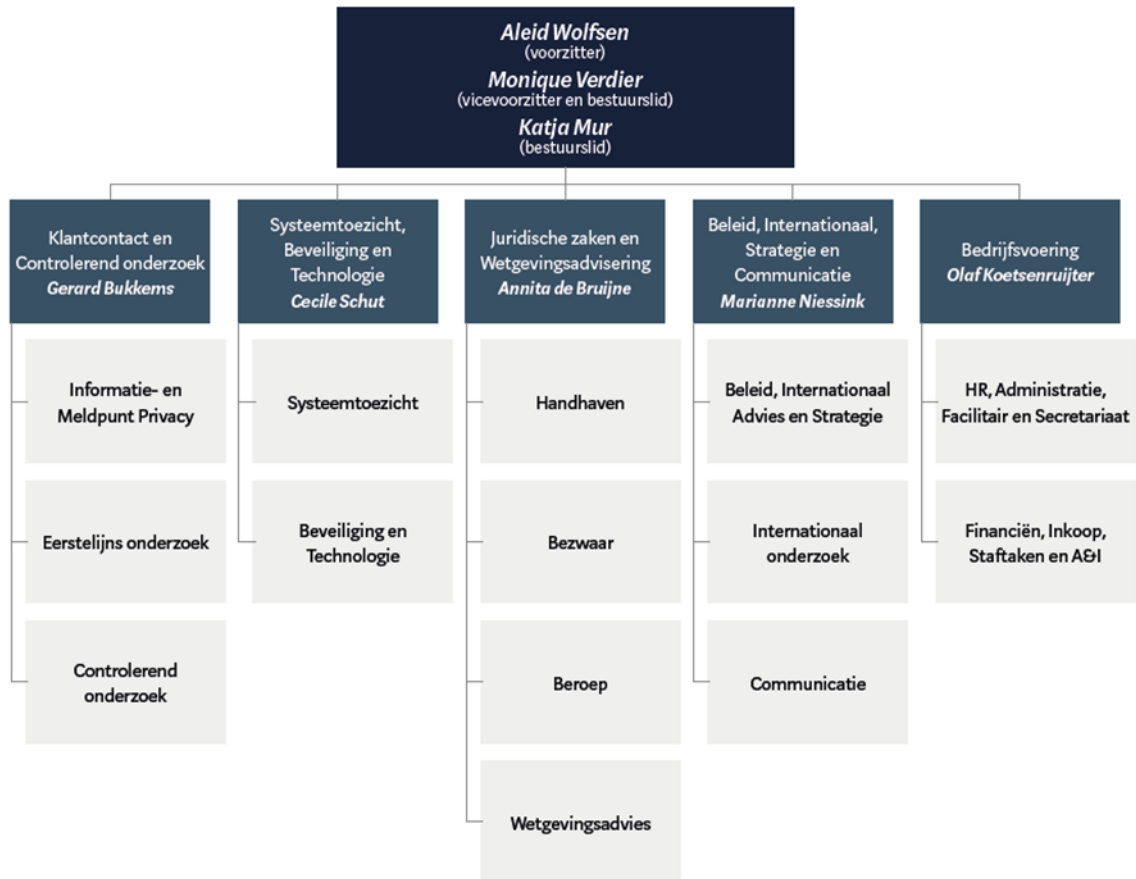

Monique Verdier (vicevoorzitter), Aleid Wolfsen (voorzitter) en Katja Mur (bestuurslid)

Organogram

De AP bestaat uit vijf directies. Het organogram van de AP ziet er als volgt uit.

Raad van advies

De raad van advies (hierna: raad) heeft als taak de AP gevraagd en ongevraagd te adviseren over de missie, visie, ambitie en strategie. De raad is een klankbord voor de AP door de organisatie uit te dagen, scherp te houden en kennis en maatschappelijke ontwikkelingen te delen. In 2022 bestond de raad uit de volgende leden:

Alexander Pechtold (voorzitter)

- Algemeen directeur Centraal bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR)
- Voorzitter Stuurgroep Renovatie Binnenhof
- Voorzitter raad van toezicht Drents Museum
- Voorzitter raad van commissarissen Nederlandse Loterij
- Voorzitter Nationaal Aankoopfonds Vereniging Rembrandt
- Voormalig Tweede Kamerlid en minister.

Ineke Sybesma

- Directeur-bestuurder Fonds Slachtofferhulp

- Directeur Pieter van Vollenhoven Noodhulpfonds
- Lid Programmacommissie Nederlandse Wetenschapsagenda
- Bestuurslid Goede Doelen Platform
- Lid raad van toezicht leerstoel Victims and Mental Health, Tranzo Tilburg University.
- Lid Adviesraad Consortium Versterkt Conflictoplossend vermogen Hiil.

Marleen Stikker

- Oprichter en directeur Waag Future Lab voor design en technologie
- Professor of practice Hogeschool van Amsterdam
- Lid Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie
- Lid Amsterdam Economic Board
- Medeoprichter en bestuurslid Public Spaces
- Voorzitter Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving
- Auteur 'Het internet is stuk' (2019).

Eric Tjong Tjin Tai

- Hoogleraar Privaatrecht Tilburg University
- Voorzitter Commissie Cassatie in het belang der wet
- Rechter-plaatsvervanger Netherlands Commercial Court.

Jeannine Peek

- Algemeen directeur Dell Technologies Nederland
- Boegbeeld ICT voor de Topsector ICT
- Bestuurslid branchevereniging NL Digital
- Bestuurslid Stichting Nationaal Register (namens VNO-NCW)
- Lid raad van toezicht Stichting Internet Domeinregistratie Nederland
- Ambassadeur Universiteit Twente.

Rapportage functionaris gegevensbescherming (FG)

Privacy Governance

De AP heeft per 1 juli 2022 een nieuwe FG in dienst en per 1 september 2022 een concern privacy officer (CPO) aangesteld. Elk directie heeft op dit moment één of twee privacy officers (PO) conform het 'FG-statuut' van de AP en het document 'De rol van (Concern) Privacy Officer'. Samen met de chief information security officer (CISO) vormen deze functies het privacy- & informatiebeveiligingsteam bij de AP.

Contact met de FG

Ook in 2022 hebben medewerkers van de AP veelvuldig contact gezocht met de FG met vragen over processen en over in te vullen checklists bij bijvoorbeeld nieuwe verwerkingen of nieuwe verwerkingsmiddelen. De vragen kwamen grotendeels via de (C)PO. Er is nog meer aandacht besteed aan bewustwording bij interne processen, het opstellen van diverse checklists, communicatie en 'privacy governance'.

Ook burgers wisten de FG van de AP in 2022 te bereiken. De templates die zijn ontwikkeld om vragen eenduidig te beantwoorden of door te sturen, werken in de praktijk goed. Daardoor is er sprake van korte doorlooptijden en klantgericht werken. De mailbox van de FG (privacy@autoriteitpersoonsgegevens.nl) wordt nog wel veel gebruikt voor mails die niet bestemd zijn voor de FG, maar voor andere afdelingen bij de AP. Door de templates kan de AP burgers nu beter en gericht informeren over welke acties ze moeten ondernemen om hun vraag, probleem, bezwaar, klacht of tip bij de AP in te dienen.

Privacy 2022

Het onderwerp privacy heeft in 2022 intern veel aandacht gehad en er zijn diverse ontwikkelingen/acties geweest:

- Monitoringsonderzoek privacy by design & privacy by default. In 2023 zullen er AP-breed en per directie vervolgacties worden ingepland door de FG en CPO.
- Planning activiteiten voor het project 'AVG-proof werken' (bestaande processen en documentatie actualiseren en herijken waar nodig of gewenst).
- In lijn met de privacy governance (zie hiervoor) zijn de posities versterkt van de FG, (C)PO en CISO binnen de organisatie en is nog explicieter geborgd dat de medewerkers van de AP laagdrempelig bij hen terechtkunnen.
- PO's zijn nog beter getraind doordat ze sessies over privacy & informatiebeveiliging hebben bijgewoond.
- Bij diverse (nieuwe) projecten en de aanschaf van (nieuwe) verwerkingsmiddelen zijn de FG en (C)PO betrokken en konden zij advies uitbrengen.
- Er zijn diverse DPIA's opgesteld waarbij FG en (C)PO advies konden uitbrengen.
- Awareness-sessie voor bestuur en management.

In navolging van 2022 heeft de AP in 2023 de ambitie te blijven groeien in volwassenheid in privacy & informatiebeveiliging. Dat doet de AP door:

- Het project 'AVG-proof' af te ronden en duurzaam aandacht te besteden aan privacy & informatiebeveiliging.
- Een AP-awareness-programma op te zetten voor telkens drie jaar. Inmiddels is het awareness-programma voor 2023-2025 klaar (o.a. awareness-sessies voor afdelingen: een pubquiz 'Cybersecurity' en een presentatie 'Voorkomen datalekken', in aanloop van de Dag van de Privacy een week met verschillende activiteiten, aandacht voor de cybersecurity-maand in oktober, een e-learning, etc.).
- Diverse acties in te zetten naar aanleiding van het communicatieplan Privacy & Informatiebeveiliging.
- Een Privacy Information Management System (PIMS) & Informatie Security Management System (ISMS) te implementeren om onder andere de plan-do-check-act-cyclus te waarborgen.
- Een jaarplanning van monitoringsonderzoeken, uitgevoerd door de FG: terugkoppeling AP-breed en per directie.

Doelmatigheidsparagraaf

Sinds de AP op 1 januari 2019 een zbo met rechtspersoonlijkheid werd, heeft de AP ingezet op de ontwikkeling van een set (generieke) doelmatigheidsindicatoren. Zodat de AP op basis daarvan intern en extern periodiek kan rapporteren over de bereikte mate van doelmatigheid. Doordat de AP continu keuzes maakt wat meer en minder prioriteit krijgt, en gezien het wetsvoorstel waarin het doelmatigheidsverslag van de controlerend accountant bij zbo's komt te vervallen (Kamerstuk 35.890, nr.3).

Vanzelfsprekend is het onderwerp daarmee niet van tafel. De AP zette en zet zich in – en is daartoe ook gedwongen, gezien de continue discrepantie tussen beschikbare middelen en omvang van de wettelijke taken – om de beschikbaar gestelde middelen (budget, personeel, voorzieningen) zo doelmatig mogelijk en alleen voor de taakuitvoering te gebruiken. Dat doet de AP primair door voortdurend de afweging te maken welk type taakuitvoering de grootste impact heeft op de doelstellingen uit de (U)AVG ('maatschappelijke outcome').

Begrotingstechnisch startte het jaar 2022 met een fors tekort, waardoor het ministerie van Justitie en Veiligheid de initieel ingediende begroting niet kon goedkeuren. In een herziene begroting kon de AP het tekort verlagen van € 2,8 miljoen naar € 1,2 miljoen. De AP heeft deze versie begin februari 2022 ingediend en het ministerie heeft hiermee ingestemd. Dit laatste mede op basis van de verwachting dat in de jaarrekening over 2021 een egalisatiefonds gevormd zou kunnen worden van circa € 1,9 miljoen. Vanuit het exploitatieresultaat over 2021 kon dit fonds ook daadwerkelijk worden gevormd.

Gedurende de uitvoering waren er aan de ontvangstenkant diverse meevallers. De initieel door de minister van Justitie en Veiligheid op € 25,8 miljoen vastgestelde rijksbijdrage is verhoogd tot uiteindelijk € 29,0 miljoen. Deze toename kwam voort uit additioneel vanuit het regeerakkoord beschikbaar gestelde middelen (€ 2,0 miljoen), de uitgekeerde loon- en prijsbijstelling (€ 0,8 miljoen), middelen voor de start van de algoritmetoezichthouder op 1 januari 2023 (€ 0,35 miljoen) en enkele kleinere correcties (€ 0,05 miljoen).

Helaas zijn twee grote ICT-trajecten niet volgens (bijgestelde) planning in 2022 afgerond. De verdere vertraging van zowel de investering van het ICT-beheer van de AP naar de Justitiële ICT Organisatie als de overgang naar een nieuw zaakstelsel, heeft ertoe geleid dat deze beide trajecten ook in 2023 doorlopen.

De financiële consequenties hiervan waren in 2022 te overzien, omdat de hoger dan geraamde transitiekosten deels gecompenseerd werden door lager dan geraamde exploitatiekosten. Het effect van de vertraging van beide trajecten is dat er ook in 2023 nog projectkosten zullen zijn. Een ander traject met een financieel grote impact kon wel in 2022 worden afgerond: de verhuizing van de AP per september 2022 naar een nieuwe locatie.

Het ultimo 2021 gevormde bestemmingsfonds (€ 1,9 miljoen) is in 2022 volledig ingezet voor enkele projecten die in 2021 nog niet konden worden afgerond, t.w. het nieuwe zaakstelsel, de nieuwe website, de investering van de ICT-voorzieningen en de verhuizing van de AP naar de Hoge Nieuwstraat. De toewijding van dit bestemmingsfonds is in de jaarrekening 2022 via de resultaatverdeling verwerkt.

Het boekjaar 2022 is afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van bijna € 0,8 miljoen.

Met instemming van het ministerie van JenV is in de jaarrekening 2022 een nieuw bestemmingsfonds gevormd, dat (uitsluitend) bedoeld is ter dekking van de kosten van de verder vertraagde investering van het beheer van de ICT-voorzieningen en de live-gang van de nieuwe website. Eveneens met instemming van het ministerie van JenV is een bestemmingsfonds gevormd, ter grootte van het niet-aangewende deel van het in 2022 ontvangen voorschot voor de start en inrichting per 1 januari 2023 van de algoritmetoezichthouder.

Risicomanagement en interne controle

De AP is verantwoordelijk voor de opzet, het bestaan en de werking van interne risicobeheersings- en controlesystemen. Deze systemen hebben tot doel de realisatie van de strategische, operationele en financiële doelstellingen van de AP te monitoren en te beheersen. Daarnaast moeten deze systemen waarborgen dat de AP alle relevante wet- en regelgeving naleeft ('compliance'). Het is de bedoeling met deze systemen een redelijke mate van zekerheid te bereiken over de identificatie, monitoring en beheersing van risico's die de realisatie van de geformuleerde doelstellingen kunnen bedreigen.

De risicobeheersings- en controlesystemen worden binnen de AP verder uitgebreid en vormgegeven. Aansturing daarvan vindt plaats vanuit de controlfunctie, die centraal belegd is bij de directie Bedrijfsvoering.

De AP heeft in 2022 een risicoframework opgesteld, waarbij gebruik is gemaakt van het framework dat vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid beschikbaar is gesteld. De informatie die nodig is om dit framework te vullen, is opgehaald met een strategische risicosessie waarbij afdelingshoofden, directeuren en het bestuur input gaven. Het framework maakt inzichtelijk welk type risico's de AP loopt, hoe groot de kans is dat deze risico's zich ook daadwerkelijk voordoen en wat de impact daarvan dan is. Het sluitstuk van het framework is het treffen van beheersmaatregelen om de gedetecteerde risico's maximaal te mitigeren. Hiermee is een belangrijke basis gelegd voor het professionaliseren van het risicomanagement.

In de verdere uitrol van het risicomanagement binnen de AP zal periodieke actualisatie van het framework de belangrijkste doelstelling zijn, inclusief eventueel noodzakelijke uitbreiding en bijstelling van beheersmaatregelen.

Bedrijfsvoeringsparagraaf

Financieel beheer

Onderwerp	Planning	Doelstelling - norm	Uitkomst
Budgetuitputting	Continu	Norm: exploitatieresultaat > = € 0	Het exploitatieresultaat over 2022 bedraagt +/- € 839.626 (2021: € 3.251.755)
Betaalgedrag	Continu	Betaalgedrag: 95% facturen betaald binnen 30 dagen	92,7% (2021: 96,0%) (1333 van de 1438 facturen tijdig betaald; gemiddelde doorlooptijd tijdig betaald en te laat betaald 11 dagen respectievelijk 58 dagen) (2021: 948 van de 988 facturen tijdig betaald; gemiddelde doorlooptijd tijdig betaald en te laat betaald 10 dagen respectievelijk 47 dagen)
Externe inhuur	Continu	Omvang externe inhuur maximaal 10% van uitgaven t.b.v. het eigen personeel	20,9% (2021: 6,8%)

Toelichting

2022 was een jaar waarin de AP enigszins kon groeien in omvang. Mede door de krapte op de arbeidsmarkt is het evenwel een uitdaging om voldoende en goede nieuwe mensen aan te kunnen nemen, in combinatie met het blijven binden en boeien van huidige AP-collega's. Mede om deze reden is het percentage externe inhuur in 2022 hoger geweest dan in 2021. Ook is een stijging zichtbaar in het aantal facturen dat de AP in 2022 betaalde, waarbij het percentage tijdig betalen iets is gedaald. In 2023 gaat de AP ervan uit dit percentage op het oude, hogere niveau terug te kunnen brengen.

Financieel resultaat 2022

De AP heeft het boekjaar 2022 afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van € 839.626. Ten opzichte van de begroting waren de baten € 2,1 miljoen hoger, in het bijzonder vanwege een bijna € 2,4 miljoen hogere bijdrage van het ministerie van JenV en daarnaast bijna € 0,1 miljoen hogere overige opbrengsten. De gerealiseerde bijdragen van overige departementen waren daarentegen bijna € 0,4 miljoen lager.

De totale lasten waren ten opzichte van de begroting circa € 0,3 miljoen hoger. De totale personeelskosten waren bijna € 0,6 miljoen en de overige personeelskosten (inclusief inhuur extern personeel) bijna € 2,0 miljoen hoger dan begroot. De materiële lasten waren daarentegen circa € 2,2 miljoen lager dan begroot. Ook de afschrijvingskosten waren beperkt lager dan begroot (- € 0,1 miljoen).

De aanwending van het ultimo 2021 gevormde bestemmingsfonds is in de jaarrekening 2022 via de resultaatsverdeling verwerkt. In principe komt deze mutatie tot het maximaal toegestane bedrag ten gunste van de egalisatiereserve. Voor zover deze via de resultaatsverdeling ertoe leidt, dat de maximaal toegestane omvang van deze reserve wordt overschreden, is er met instemming van het ministerie van JenV een drietal bestemmingen aan gegeven; een bestemmingsfonds ter grootte van € 857.788 bestemd ter dekking van de bovenstaand niet-begrote verdragingskosten en een bestemmingsfonds ter grootte van € 166.582 bestemd voor de aanwending van de in 2022 nog niet aangewende bevoorschotting ten behoeve van de algoritmetoezichthouder.

De liquiditeit van de Autoriteit Persoonsgegevens ('current ratio') nam af van 3,4 (ultimo 2021) naar 2,0 (ultimo 2022), maar blijft daarmee nog ruim voldoende. Naar verwachting blijft de liquiditeit in 2023 op hetzelfde niveau.

De solvabiliteit van de Autoriteit Persoonsgegevens (eigen vermogen ten opzichte van totaal vermogen) nam af van 0,6 (ultimo 2021) naar 0,4 (ultimo 2022) en blijft daarmee eveneens ruim voldoende. Naar verwachting blijft de solvabiliteit in 2023 op hetzelfde niveau.

Vanwege de investering van de ICT-voorzieningen naar een shared service organisatie worden door de AP in 2023 geen investeringen in ICT voorzien. Andere investeringen dan ten behoeve van de ICT-voorzieningen zijn bij de AP ook in 2023 niet aan de orde.

Informatie over de continuïteit

Bij het afgeven van de (accountants)verklaring bij de jaarrekening over 2022 dient het bestuur zich een oordeel te vormen over de op dat moment verwachte continuïteit voor de periode van 12 maanden ná de datum waarop de controleverklaring wordt afgegeven (concreet: de periode tot ten minste medio maart 2024).

De AP is van mening dat de continuïteit voor (ten minste) deze periode voldoende gewaarborgd is, omdat:

- De AP inmiddels, op basis van de financiële resultaten over eerdere boekjaren, een (maximaal gevulde) egalisatiereserve heeft, die in de toekomst ingezet kan worden voor incidentele, onvoorziene financiële tegenvallers.
- De AP per ultimo 2022 nogmaals een bestemmingsfonds mocht vormen, waarmee de verdragingskosten van enkele grote ICT-projecten in 2023 kunnen worden opgevangen.
- De budgettaire kaders van de AP door het nieuwe kabinet meerjarig (vanaf 2022) zijn verhoogd.
  - De middelen vanuit het Coalitieakkoord ter versterking van de positie van de AP (2022-2026, € 2 - € 4 - € 6 - € 8 - € 8 miljoen structureel).
  - De middelen vanuit het Coalitieakkoord voor de oprichting van een 'algoritmewaakhond' (2022-2026, € 0 - € 1 - € 2 - € 3 - € 3,6 miljoen structureel).

De bovenstaande overwegingen bieden enige rust en ruimte om beter en consequenter te kunnen sturen op de meerjarige vaste lasten (met name personele kosten en structurele vaste materiële lasten). De personele kosten van de AP bedroegen in 2022 circa 75% van de totale uitgaven van de AP. De AP zal vanzelfsprekend juist daarom strak blijven sturen op een groei in de personele bezetting die budgettair inpasbaar is en blijft binnen de vastgestelde meerjarige kaders van het nieuwe kabinet.

Een verdere duiding van de financiële positie van de AP is te vinden in het oordeel van de externe accountant bij de jaarrekening over 2022 en in de diverse toelichtingen op de staat van baten en lasten.

Begroting 2023 – Staat van baten en lasten 2023

Staat van Baten en Lasten Autoriteit Persoonsgegevens	2023
	€
Baten	
Bijdrage JenV (*)	33.853.000
Bijdrage ministerie van Justitie en Veiligheid - loon- en prijsbijstelling, tranche 2023	PM
Bijdrage overige departementen	122.300
- w.v. ministerie van Financiën (**)	122.300
Overige opbrengsten	244.100
Vrijval voorzieningen	-
Bijzondere baten	-
Aanwending bestemmingsreserves door AP	-
	34.219.400
Totaal baten	34.219.400
Lasten	
Apparaatskosten	34.581.982
Personele kosten	25.889.378
- w.v. eigen personeel	22.223.260
- w.v. inhuur extern	2.207.099
- w.v. overige personeelskosten	1.459.020
Materiële kosten	8.692.604
- w.v. apparaat ICT	2.739.265
- w.v. noodzakelijke ICT-intensivering (projectmatig)	-
- w.v. bijdragen aan SSO's	4.834.033
- w.v. overige materiële kosten	1.119.306
Gerechtskosten	190.000
Afschrijvingskosten	60.000
Oploop prijspeil 2022	
Overige lasten	245.206
- w.v. dotaties aan voorzieningen	245.206
- w.v. bijzondere lasten	-
	35.077.188
Totaal lasten	35.077.188
Totaal baten	34.219.400
Totaal lasten	35.077.188
Resultaat	-857.788
<i>(*) Inclusief de bijdrage voor implementatie en uitvoering in kader van Grenzen en Veiligheid.</i>	
<i>(**) Dit betreft de uitvoering van de werkzaamheden in het kader van de PSD-2 regeling.</i>	
<i>De huidige financieringsafspraken lopen t/m 2023.</i>	

De AP wil benadrukken dat het met het huidige toegekende budget door het ministerie van Justitie en Veiligheid voor de AP onmogelijk is om al haar wettelijke taken afdoende en effectief uit te voeren en daarnaast haar organisatie ook bedrijfsmatig adequaat in te richten, passend bij de onafhankelijke status van de AP. Uiteindelijk is er veel meer budget nodig voor de bescherming van burgers en het bevorderen van naleving bij organisaties en overheden. De AP is van oordeel dat het budget van de AP zou moeten groeien naar een structurele financiering van € 100 miljoen euro, vergelijkbaar met andere Nederlandse toezichthouders.

Inkoopbeheer

Onderwerp	Planning	Doelstelling – norm	Uitkomst
Rechtmatigheid inkoop	Continu	Alle inkooptrajecten vinden plaats binnen de vigerende wet- en regelgeving	In 2022 is bij 1 (van de 533) (2021: 484) inkooptrajecten onzekerheid ontstaan over de volledige naleving van de vigerende wet- en regelgeving.
Inkoop buiten inkoopafdeling om	Continu	Geen inkoop zonder betrokkenheid van de afdeling Inkoop	Het aantal inkooptrajecten waarbij de afdeling Inkoop niet, of in een te laat stadium, werd betrokken, was in 2022 beperkt in aantal en omvang (totaal aantal in 2022 uitgevoerde inkoop- en besteltrajecten 533, waarvan 32 zonder of met te late betrokkenheid van de afdeling Inkoop).
Naleving motie-De Pater	Continu	Motie-De Pater wordt nageleefd	In 2022 zijn er 3 trajecten geweest waarbij de gestelde norm van € 225 per uur exclusief btw is overschreden. Het betrof alle keren de inhuur van juridische bijstand (AKD) voor een juridische procedure en de voorbereiding daarop.

Integriteit

In 2022 heeft de AP wederom ruimschoots aandacht besteed aan integriteit. Enerzijds omdat de AP in 2021 eigen integriteitsbeleid heeft vastgesteld en hiervoor aandacht heeft gevraagd, anderzijds omdat integriteit ook maatschappelijk meer in de schijnwerpers stond.

Deze (media)aandacht heeft ertoe geleid dat integriteit, en ongewenste omgangsvormen in het bijzonder, actief met elkaar is besproken. Bijvoorbeeld tijdens de in 2021 opgestarte dilemmaworkshops met een externe trainer, voor alle medewerkers. Daarnaast is ook bij interne AP-bijeenkomsten en werkoverleggen aandacht besteed aan het onderwerp. Ook is nagegaan of dit soort kwesties (mogelijk) bij de AP spelen.

Dit is niet gebleken. Wel is de AP zich ervan bewust dat we met zijn allen alert moeten zijn en blijven op de wijze waarop we met elkaar omgaan en dat we dit met elkaar moeten blijven bespreken.

Het bestuur van de AP is in september ook op de hoogte gesteld van algemene aandachtspunten bij integriteit in brede zin. De vertrouwenspersonen en integriteitsofficer hebben naar aanleiding van onder meer exitgesprekken met vertrekkende medewerkers aandacht gevraagd voor voldoende transparantie over en bespreekbaarheid van bijvoorbeeld totstandkoming en toepassing van (personeels)beleid, invulling van rollen en verantwoordelijkheden binnen de AP en totstandkoming van besluitvorming. Duidelijkheid en openheid zijn belangrijke voorwaarden voor een sociaal veilige werkomgeving. Daarnaast kan extra aandacht worden besteed aan hoe medewerkers kunnen leren om integriteitskwesaties te herkennen. Niet elke werkkwestie raakt de integriteit. Daarnaast zien we dat met name jonge professionals hierin gefaciliteerd moeten worden en kunnen leren hoe zij deze kwesaties bespreekbaar kunnen maken bij de eigen leidinggevende. Tot slot worden nieuwe medewerkers bij de beëdiging geattendeerd op de omgangsvormen bij de AP.

Deze aandachtspunten worden in 2023 verder opgepakt en waar mogelijk meegenomen in reeds lopende trajecten.

Ook dit jaar is aan alle medewerkers van de AP in de eerste week van december 2022 toegang geboden tot de (deels) online Week van de Integriteit, die rijksbreed werd georganiseerd.

De wens is om in 2023 andere vormen van integriteitseducatie beschikbaar te maken, bijvoorbeeld door regietoneel te organiseren. Daarnaast bekijkt de AP of het integriteitsbeleid nog aanvullingen of wijzigingen nodig heeft.

De AP is een relatief jonge organisatie in ontwikkeling, heeft een in het oog springende maatschappelijke opgave én voert een wet uit met open normen. Dit brengt interne discussies met zich mee, waarbij veel medewerkers zijn betrokken. Om te waarborgen dat de medewerkers de ruimte hebben om deze discussies in alle openheid te kunnen houden, wordt in 2023 gestart met een traject waarin medewerkers de gelegenheid krijgen om hun eigen drijfveren te delen, te reflecteren op hoe deze zich verhouden tot de AP en de missie van de AP, en te benoemen wat in onze structuren, systemen en cultuur helpend of juist drempelverhogend werkt om deze missie in de praktijk uit te voeren.

Beveiligingsincidenten

	2021	2022
Gemelde beveiligingsincidenten	45	50
Beveiligingsincidenten zonder persoonsgegevens	15	20
Geregistreerde datalekken die niet onder de meldplicht datalekken vallen	30	26
Geregistreerde datalekken die onder de meldplicht datalekken vallen	0	4

Toelichting beveiligingsincidenten

Er zijn in 2022 50 beveiligingsincidenten geweest binnen de AP. Van deze incidenten gaat het in 26 gevallen om incidenten met persoonsgegevens, oftewel datalekken. Bij 20 incidenten zijn geen persoonsgegevens betrokken. Er zijn in 2022 voor vier beveiligingsincidenten een melding bij de AP gedaan. Er is in 2022 voor één beveiligingsincident een voorlopige melding bij de AP gedaan. Het risico voor betrokkenen is echter als laag ingeschat, waardoor de voorlopige melding is ingetrokken en het datalek niet onder de meldplicht datalekken valt.

Van de datalekken gaat het grootste deel om verkeerd geadresseerde brieven en e-mails. Een noemenswaardige uitzondering is het datalek dat is ontstaan bij de Dag van de FG-website, dat is opgemerkt door een oplettende beveiligingsonderzoeker. De leverancier had third party-plugins op de pagina staan, die gegevens doorstuurden. Op verzoek van de AP heeft de leverancier deze plugins direct verwijderd. Ook heeft Google bevestigd dat de persoonsgegevens bij Google Fonts en reCaptcha zijn verwijderd. Er zijn dit jaar meerdere meldingen gedaan door beveiligingsonderzoekers, al dan niet via het Coordinated Vulnerability Disclosure²-proces. Deze meldingen hadden allemaal te maken met standaarden voor websites en e-mail (zoals SPF, DMARC en DNSSEC).

Tijdens de verhuizing naar de nieuwe locatie van de AP hebben zich enkele incidenten voorgedaan. Hieruit zijn lessen getrokken die hebben geleid tot betere afstemming met de dienstverleners. Verder is er een aantal verstoringen geweest dat (een deel van) de kantoorautomatisering onbeschikbaar maakte.

Tot slot is er succesvol een social engineering-aanval op de AP uitgevoerd. Er is een legitiem lijkend pdf-bestand aan de AP verzonden, dat via een onvertrouwde website werd aangeboden. Het openen van de link naar deze pdf zorgde ervoor dat er een poortscan is uitgevoerd op de systemen van de AP. Omdat deze poortscan een paar specifieke netwerkpoorten scande die horen bij systemen die niet in gebruik zijn bij de AP, heeft er geen verdere inbreuk op de beveiliging plaatsgevonden. Naar aanleiding van dit incident is er extra aandacht besteed aan de 'security awareness' van medewerkers.

---

² Herziening van het CVD-beleid is opgenomen in het Jaarplan Informatiebeveiliging 2023.

3. Cijfers

Personeel en bezetting

2022		
<i>Bezetting (in fte)</i>	Van 170 fte naar 183 fte	
<i>Verdeling man/vrouw</i>	Man: 42,5 %	Vrouw: 57,5%
<i>Gemiddelde leeftijd</i>	41,6 jaar	
<i>Gemiddeld aantal dienstjaren</i>	5 jaar	
<i>In-/uitstroom medewerkers³</i>	Instroom: 45	Uitstroom: 30
<i>Ziekteverzuim:</i>		
<i>Verzuimpercentage</i>	6,4%	
<i>Kort (1-7 dagen)</i>	0,9%	
<i>Middellang (8-42 dagen)</i>	1,7%	
<i>Lang (>42 dagen)</i>	3,9%	

Bezetting

De formatieve bezetting van de AP bedraagt in 2022 circa 215 fte. De feitelijke bezetting van de AP is in 2022 gegroeid: van 170 fte naar 183 fte (192 medewerkers). Hoewel dit een mooi resultaat is gezien de krapte op de arbeidsmarkt, is deze bezetting nog onvoldoende om de opgave van de AP volledig uit te voeren. Zo is er in bepaalde juridische functies nog een tekort aan capaciteit. Het personeelstekort bedraagt eind 2022 ongeveer 32 fte. Als gevolg van deze krapte heeft de AP in 2022 meer mensen ingehuurd. De inzet van externe medewerkers bedroeg gemiddeld over heel 2022 circa 24 fte.

De AP heeft in 2022 veel ingezet op werving van nieuwe medewerkers. Om de instroom (verder) te bevorderen en de uitstroom gezond te houden, is er een werkgroep Arbeidsmarktaanpak ingericht om deze twee onderwerpen het hoofd te bieden. Vergeleken met 2021 zijn er in 2022 bijna drie keer zoveel medewerkers bij de AP ingestroomd.

In 2022 is het percentage mannen ten opzichte van 2021 met 5,5% gestegen. Daarmee is er meer evenwicht tussen het aantal mannen en vrouwen bij de AP. De gemiddelde leeftijd is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2021.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is ten opzichte van 2021 met 1% toegenomen naar 6,4%. Daarmee is het ziekteverzuim een aandachtspunt. Net als vorig jaar maakte langdurig verzuim het grootste gedeelte van het verzuim uit.

---

³ In dienst van de AP.

Ter vergelijking: binnen de gehele sector Openbaar bestuur en Overheidsdiensten was het gemiddelde ziekteverzuim 6% (over de eerste drie kwartalen van 2022).⁴

Productie

Productietabel

In 2022 heeft de AP veel zaken opgepakt en afgerond. In onderstaande tabel staan de productieaantallen van de AP. Deze cijfers gaan over afgeronde zaken, tenzij anders vermeld. Na de tabel volgt een toelichting op opvallende cijfers.

Producten	2021	2022	Niet afgeronde zaken eind 2022
Datalekken			
Datalekmeldingen ontvangen bij AP	24.866	21.151	718
Datalekmeldingen EU (ontvangen), waarvan:	184	200	15
Inzet als leidende toezichthouder	100	153	15
Inzet als betrokken toezichthouder	48	25	0
Geen rol als leidende/betrokken toezichthouder	36	22	0
Klachten			
Totaal aantal ontvangen klachten	18.914	13.113	5.723
Klachten ontvangen bij AP ⁵	18.140 ⁶	12.486	5.331
Klachten EU (ontvangen) ⁷ , waarvan:	774	627	392
Inzet als leidende toezichthouder	195	173	282
Inzet als betrokken toezichthouder	219	152	89
Geen rol als leidende/betrokken toezichthouder	360	280	1
Buiten eenloketmechanisme	-	22	20
Bemiddeling (ontvangen)	50	53	19
Internationaal			
Wederzijdse bijstand ⁸	38	41	4
Rapporteursprojecten ⁹	3	9	8

⁴ Bron: StatLine - Ziekteverzuimpercentage; bedrijfstakken (SBI 2008) en bedrijfsgrootte (cbs.nl).

⁵ Voorheen: Nationale klachten.

⁶ Het betreft: de ontvangen artikel 77-klachten, de ontvangen schriftelijke tips en de geregistreerde telefonische tips.

⁷ Voorheen: Internationale klachten.

⁸ Via dit instrument kunnen de EU-privacytoezichthouders elkaar onderling om hulp of informatie vragen, vaak binnen een bepaalde termijn. Uit de AVG volgt dat dergelijke verzoeken in beginsel worden ingewilligd.

⁹ Dit zijn projecten waarvoor de AP binnen de EDPB heeft opgetreden als (co-)rapporteur. Het gaat dan bijvoorbeeld om het opstellen van guidelines of om (Europese) wetgevingsadviezen gericht aan de Europese Commissie.

Verzoeken m.b.t. Schengen- en Visuminformatiesysteem	-	55	2
Onderzoeken			
Nationale onderzoeken (afgerond)	22	19	10
Internationale onderzoeken	1	17	30
Grenzen en Veiligheid-onderzoek ¹⁰	4	5	11
Grenzen en Veiligheid-audits ¹¹	0	1	0
Verkennde onderzoeken	2	3	2
Handhavingdossiers			18
Boetes	11	13 ¹²	
Corrigerende maatregelen	-	-	
Last onder dwangsom	2	2	
Berispingen	3	10	
Nacontrole en invordering	0	3	
Rechtsbescherming			
Bezwaar	186	110	71
(Hoger) beroep	66	47	51
Voorlopige voorzieningen	1	4	1
Procedure / interventieprocedure Hof van Justitie EU	0	1	1
Wetgevingsadviezen			
Adviesprojecten wetgeving	106	106	32
Naleving bevorderen			
Gedragscodes en richtsnoeren	5	4	8
Naleving bevorderende gesprekken	233	111	0
Voorafgaande raadplegingen	10	4	2
Vergunningen en modelprotocollen	264	324	203
Vragen van FG's	1.309	901	0
Goedkeuren van instrumenten voor internationale doorgifte	7	5	181
Accreditatieverzoeken en certificering	0	1	5
Voorlichting			
Informatieverzoeken (ontvangen)	3.000 ¹³	1.842	38
Verzoeken aan AP			
Wet dwangsom en beroep	39	59	4
Wob-/Woo-verzoeken	23	32	15
Inzageverzoeken	24	26	3
Verwijderingsverzoeken	7	3	1

¹⁰ Voorheen: Onderzoeken politie & justitie (Europees).

¹¹ Voorheen: Audits politie & justitie.

¹² In 2022 zijn er 13 overtredingen beboet, die zijn neergelegd in 8 handhavingbesluiten.

¹³ Het gaat hier om schriftelijke informatieverzoeken en om de geregistreerde telefonische informatieverzoeken.

Rectificatieverzoeken	1	1	0
Woo-contactpersoon	-	23	10
Klachten over de AP			
Klachten over de AP	46	21 ¹⁴	47

Datalekken

Datalekmeldingen

Organisaties zijn op grond van de AVG verplicht om in voorgeschreven situaties een datalek te melden bij de AP. Het aantal datalekmeldingen is weliswaar gedaald met 15%, maar ligt nog steeds op een hoog niveau (21.151). In een separate rapportage op de website van de AP zal de AP nader ingaan op de ontwikkelingen van de meldingen in de loop van de jaren.

Klachten

Klachten ontvangen bij de AP

In 2022 ontving de AP wederom een groot aantal klachten, namelijk 12.486. Een deel van de ontvangen klachten (2.335) gaat over iemands eigen persoonsgegevens; dit zijn klachten in het kader van artikel 77 van de AVG. De AP is verplicht deze klachten in gepaste mate te onderzoeken. De andere klachten (10.151) hebben het karakter van tips voor de AP.

Het aantal bij de AP ontvangen klachten is ongeveer 31% minder dan in 2021. Omdat de AP te weinig capaciteit heeft om alle klachten te behandelen, heeft de AP gerichte maatregelen genomen om de instroom van klachten te beperken. Dat heeft geleid tot een daling van het aantal klachten. Zo staat bij het klachtenformulier vermeld dat het ongeveer 6 maanden duurt voordat een klacht in behandeling wordt genomen. Ook stimuleert de AP burgers steeds meer om, daar waar het kan, zelf actie te ondernemen richting de organisatie waarover de klacht gaat. Verder zijn de openingstijden van het telefonisch spreekuur ten opzichte van vorig jaar met bijna de helft teruggebracht. Dat laatste heeft geleid tot een daling van het aantal ontvangen signalen.

Door de grote aantallen ontvangen klachten enerzijds en de beperkte capaciteit om de klachten te behandelen anderzijds, is in de loop van de jaren een behoorlijke werkvoorraad ontstaan. De AP focust daarom op de behandeling van artikel 77-klachten, maar ook de ingestuurde tips zijn zeer waardevol. In 2023 zet de AP, naast het behandelen van recent ontvangen klachten, specifiek in op het wegwerken van de achterstand van nog onbehandelde en reeds in behandeling zijnde artikel 77-klachten (1.713). Daarvoor zal tijdelijk extra capaciteit worden ingezet.

Klachten EU

Het aantal binnenkomende internationale klachten is wat afgenomen. Hiervoor zijn twee mogelijke verklaringen. Ten eerste dat mensen mogelijk zelf eerder contact opnemen met de organisatie waarover de klacht gaat, waardoor het indienen van een klacht niet meer nodig is. Ten tweede dat het

¹⁴ Hiervan zijn er 17 direct bij de AP binnengekomen en 4 via de Nationale ombudsman.

privacybewustzijn bij organisaties mogelijk in brede zin volwassen is geworden, waardoor er minder klachten binnenkomen. De indruk is wel dat de inhoud van de klachten complexer is geworden.

Internationaal

Rapporteursprojecten

In 2022 heeft de AP 9 rapporteursprojecten afgerond. Voorbeelden hiervan zijn een Europees wetgevingsadvies over de nieuwe Data Act en het opstellen van criteria voor het prioriteren van strategische zaken op Europees niveau. Aan het einde van het jaar waren er nog 8 lopende projecten.

Verzoeken Schengen- en Visuminformatiesysteem

Vanaf 2022 registreert de AP verzoeken van burgers (vooral van buiten Europa) om inzage, correctie of verwijdering van hun gegevens uit het Schengeninformatiesysteem of het Visuminformatiesysteem. In totaal zijn 55 van dergelijke verzoeken afgehandeld. De AP heeft nog 2 verzoeken in behandeling.

Onderzoeken

Internationale onderzoeken

Er zijn in 2022 aanzienlijk meer onderzoeken afgesloten ten opzichte van een jaar eerder. Er zijn 9 onderzoeken afgerond, waarvan 7 onderzoeken zijn overgedragen aan de afdeling Handhaven en 2 onderzoeken zijn afgesloten met een berisping. De overige 8 onderzoeken betreffen (voorstellen voor) onderzoeken die niet verder opgepakt zullen worden. Bij deze zaken is de AP tot de conclusie gekomen (1) dat de AP niet (meer) doeltreffend kan optreden en/of (2) dat deze zaken minder/geen maatschappelijke impact meer hebben.

Handhavingsdossiers

In een aantal omvangrijke handhavingsdossiers met impact op de privacy van burgers zijn boetes opgelegd, met doorgaans de publicatie van het handhavingsbesluit op de website van de AP. In sommige gevallen zijn ook lasten onder dwangsom opgelegd om de overtreder te bewegen een overtreding te beëindigen.

Berispingen

De AP legde in 2022 beduidend meer berispingen op dan in 2021. Dit komt door de keuze om vaker dit instrument in te zetten binnen verschillende afdelingen van de AP.

Rechtsbescherming

Een belanghebbende kan bezwaar maken tegen een besluit van de AP. Het kan bijvoorbeeld gaan om een besluit dat de AP heeft genomen naar aanleiding van een artikel 77-klacht, een vergunningaanvraag, een sanctiebesluit of een Woo-besluit.

Bezwaar

In 2022 is het aantal ontvangen bezwaarschriften ten opzichte van 2021 afgenomen naar 123 (was 203 in 2021). Dit is een daling van 40% ten opzichte van 2021 en heeft te maken met een eenmalig hoge instroom in 2021. In 2021 heeft één bezwaarmaker 84 bezwaarzaken ingediend. In 2022 zijn er 110 bezwaarzaken afgerond. De cijfers uit 2022 komen daarmee meer in overeenstemming met de cijfers van Bezwaar in 2019 (instroom 135 bezwaarzaken en uitstroom 112). 9 zaken (8%) van de afgesloten bezwaarzaken is in 2022 gegrond verklaard (klacht alsnog toegewezen in bezwaar), in 97 zaken (89%) is het bezwaar ongegrond verklaard of ingetrokken en is het eerdere besluit van de AP in stand gebleven.

(Hoger) beroep

Het aantal afgeronde zaken is fors lager dan in 2021 (66), toen een inhaalslag heeft plaatsgevonden bij de rechtspraak na eerdere (corona)vertraging. In 2022 zijn 47 (hoger) beroepszaken en verzetprocedures afgerond. In 43 zaken (91%) is de beslissing van de AP inhoudelijk in stand gebleven, in 4 zaken (9%) heeft de AP inhoudelijk ongelijk gekregen.

Naleving bevorderen

Gedragscodes

In 2022 is 1 formeel traject voor goedkeuring van een gedragscode afgerond. In 2022 heeft een kleine correctie plaatsgevonden op de cijfers. Het aantal niet-afgeronde zaken in de categorie gedragscodes bedroeg begin 2022 in totaal 9 zaken in plaats van 12 zaken, daar een aantal informele (internationale) trajecten al bleek afgerond in 2021. Dit was niet correct in de registratie opgenomen. Deze zaken zijn daarom meegenomen in de productiecijfers van 2022. Einde 2022 zijn er 3 formele trajecten in behandeling, 3 informele trajecten en 2 internationale trajecten.

Naleving bevorderende gesprekken

Er zijn ruim 100 naleving bevorderende gesprekken gevoerd met sector- en brancheorganisaties en departementen. Het aantal gesprekken bleef achter ten opzichte van 2021. Dit kwam vooral door een capaciteitstekort.

Voorafgaande raadplegingen

In 2022 heeft de AP minder aanvragen binnengekregen en daardoor er ook minder afgehandeld dan in 2021.

Vragen van FG's

De AP heeft 148 telefoontjes ontvangen op de FG-telefoonlijn en 753 e-mails in de FG-infobox. Het totaal aantal vragen is sterk gedaald vergeleken met 2021. Een mogelijke verklaring is dat FG's verder gegroeid zijn in hun rol als toezichthouder. Dit blijkt ook uit een enquête die in 2022 onder FG's is gedaan door het Centrum Informatiebeveiliging en Privacybescherming (CIP). Een andere uitkomst uit deze enquête was de behoefte aan meer contact met de AP. De AP is hiermee aan de slag gegaan door met FG's in gesprek te gaan over hun specifieke wensen.

Voorlichting

Informatieverzoeken

De daling van het aantal informatieverzoeken is te verklaren door de eerder genoemde inperking van het telefonisch spreekuur. In het laatste kwartaal van 2022 was de AP nog maar 4 dagen per week gedurende 2 uur per dag bereikbaar voor telefonische vragen en meldingen.

Verzoeken aan de AP

Wet dwangsom en beroep

Door een toename van het aantal ontvangen ingebrekestellingen in 2022, heeft de AP meer dossiers afgehandeld dan in 2021. In 4 gevallen heeft de AP een geldbedrag betaald.

Wob/Woo-verzoeken

In 2022 heeft de AP een inhaalslag gemaakt met ingediende Wob/Woo-verzoeken uit 2021. Dit heeft geleid tot stijging van het aantal afgehandelde zaken in 2022.

Verwijderingsverzoeken

In 2022 heeft de AP minder verzoeken van betrokkenen ontvangen voor het verwijderen van hun persoonsgegevens bij de AP. Daardoor is er sprake van een daling van het aantal afgehandelde verzoeken ten opzichte van 2021.

Woo-contactpersoon

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden (en is de Wob vervallen). De Woo heeft voor organisaties tot gevolg dat een Woo-coördinator moet worden aangewezen. Ook voor de AP geldt deze verplichting. De AP heeft vanaf 1 mei 2022 een Woo-coördinator aangewezen die gedurende een uur van de dag telefonisch bereikbaar is voor vragen over de beschikbaarheid van publieke informatie bij de AP. Deze persoon is ook per e-mail te bereiken. In 2022 heeft de Woo-coördinator 23 vragen afgehandeld; 10 vragen zijn nog in behandeling.

Klachten over de AP

De afdeling die de klachten van de AP behandelt, heeft door vertrek van medewerkers te maken gehad met beperkte capaciteit. Daardoor heeft de AP in 2022 minder klachten behandeld dan in 2021. Inmiddels is de bezetting op orde gebracht.

Ondertekening

's-Gravenhage, 15 maart 2023

Naam

Handtekening

mr. A. Wolfsen
Voorzitter

ir. M.J. Verdier
Vicevoorzitter

drs. C.E. Mur
Bestuurslid

4. Jaarrekening

Balans per 31 december 2022

Activa

(Na voorstel resultaatbestemming)

	EUR	31 dec 2022 EUR	EUR	31 dec 2021 EUR
<i>Vaste activa</i>				
Materiële vaste activa		91.707		186.585
<i>Vlottende activa</i>				
<i>Vorderingen</i>				
Overlopende activa	753.389		699.845	
		753.389		699.845
Liquide middelen		4.773.939		4.280.817
Totaal		5.619.035		5.167.247

Passiva

(Na voorstel resultaatbestemming)

		31 dec 2022		31 dec 2021
	EUR	EUR	EUR	EUR
<i>Eigen vermogen</i>				
Egalisatiereserve	1.384.477		1.313.676	
Bestemmingsfondsen	1.024.370		1.934.800	
		<u>2.408.847</u>		<u>3.248.476</u>
Voorzieningen		393.332		442.372
<i>Kortlopende schulden</i>				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	257.783		71.146	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	-		1.590	
Overlopende passiva	2.559.073		1.403.663	
		<u>2.816.856</u>		<u>1.476.399</u>
Totaal		<u><u>5.619.035</u></u>		<u><u>5.167.247</u></u>

Staat van baten en lasten over 2022

	Begroting 2022	2022	2021
	EUR	EUR	EUR
Bijdrage Ministerie Justitie en Veiligheid	26.631.000	29.020.000	26.273.528
Bijdrage overige departementen	366.900	-	626.327
Overige opbrengsten	150.000	220.127	
Som der exploitatiebaten	27.147.900	29.240.127	26.899.855
<i>Personeelskosten</i>			
Lonen en salarissen	-	13.340.281	12.588.821
Sociale lasten	-	1.554.937	1.619.122
Pensioenlasten	-	2.263.679	2.160.722
<i>Totaal personeelskosten</i>	<i>16.603.424</i>	<i>17.158.897</i>	<i>16.368.665</i>
Overige personeelskosten (inclusief inhuur extern personeel)	3.306.159	5.260.787	1.660.746
<i>Materiële kosten</i>			
Apparaat ICT	3.069.268	3.992.859	2.756.785
Bijdragen aan SSO's	1.518.374	876.889	614.753
Overige materiële kosten	5.149.864	2.691.320	2.115.132
Som der apparaatkosten	29.647.089	29.980.752	23.516.081
Gerechtskosten	-	-	-
<i>Afschrijvingen en waardeverminderingen</i>			
Afschrijvingen materiële vaste activa	150.000	99.001	132.019
Som der exploitatielasten	29.797.089	30.079.753	23.648.100
Exploitatieresultaat	-2.649.189	-839.626	3.251.755

AUTORITEIT
PERSOONSgegevens

Totaal exploitatiebaten	27.147.900	29.240.127	26.899.855
Totaal exploitatielasten	29.797.089	30.079.753	23.648.100
Exploitatieresultaat	<u><u>-2.649.189</u></u>	<u><u>-839.626</u></u>	<u><u>3.251.755</u></u>
<i>Resultaatbestemming</i>			
Egalisatiereserve	-	70.803	1.316.955
Bestemmingsfonds 2021	-	- 1.934.800	1.934.800
Bestemmingsfonds 2022		857.788	-
Bestemmingsfonds DCA		166.582	-
Bestemd resultaat	<u><u>-</u></u>	<u><u>-839.626</u></u>	<u><u>3.251.755</u></u>

Kasstroomoverzicht over 2022

Indirecte methode

	2022	2021
	EUR	EUR
Bedrijfsresultaat	-839.626	3.251.755
Aanpassing voor afschrijvingen	99.001	132.019
Mutatie van voorzieningen	- 49.040	-302.293
Mutatie van handelsdebiteuren		
Mutatie van overige vorderingen	-	92.640
Mutatie van handelscrediteuren	186.637	63.202
Mutatie van overige kortlopende schulden (excl. schulden kredietinstellingen)	1.096.150	185.098
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	493.122	3.422.421
Kasstroom uit operationele activiteiten	493.122	3.422.421
Mutatie in liquide middelen	493.122	3.422.421

Algemene toelichting

Belangrijkste activiteiten

De bescherming van je persoonsgegevens is een grondrecht van iedere Nederlander. De Autoriteit Persoonsgegevens, statutair gevestigd te 's-Gravenhage is de onafhankelijke toezichthouder in Nederland die de bescherming van persoonsgegevens bevordert en bewaakt. De Autoriteit Persoonsgegevens maakt onderdeel uit van een Europees samenwerkingsverband van toezichthouders. Het toezichtveld van de Autoriteit Persoonsgegevens is omvangrijk: internationale en nationale bedrijven en organisaties, de gehele overheid, inclusief politie en justitie en ook verenigingen, scholen, stichtingen en individuele burgers.

Locatie feitelijke activiteiten

De Autoriteit Persoonsgegevens is feitelijk gevestigd op de Hoge Nieuwstraat, 2514 EL in Den Haag en ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 73709131.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Autoriteit Persoonsgegevens zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor financiële verslaggeving

Algemeen

Algemene grondslagen

In de Kaderwet ZBO staat dat de jaarrekening zo veel als mogelijk, met inachtneming van de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving, moet worden opgesteld. De noodzaak af te wijken ontbreekt, zodat de jaarrekening feitelijk overeenkomstig Titel 9 Boek 2 van het BW is opgesteld.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de Autoriteit Persoonsgegevens zich gehouden aan de WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

De jaarrekening van Autoriteit Persoonsgegevens per 31 december 2022 is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Algemene grondslagen voor waardering activa en passiva

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Algemene grondslagen bepaling resultaat

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De staat van baten en lasten 2022 geeft inzicht in het gerealiseerde en het begrote resultaat 2022. In de staat van baten en lasten wordt een vergelijking gemaakt tussen realisatie en de door het bestuur vastgestelde begroting. Voor de vergelijking tussen realisatie en begroting is gekozen vanwege het karakter van de jaarrekening. Die is vooral gericht op het afleggen van verantwoording, waarbij de jaarresultaten worden vergeleken met de vastgestelde begroting.

Pensioenregelingen

De Autoriteit Persoonsgegevens neemt deel aan een pensioenregeling bij het ABP die gekwalificeerd wordt als een toegezegde bijdrageregeling. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting op de balans opgenomen. Als betaalde premies verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen ter hoogte van de verwachte terugbetaling van het fonds.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen voor het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de

werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

De dekkingsgraad van het ABP bedroeg in december 2022 110,9% (december 2021: 110,2%).

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Als instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, dan maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Een financieel actief of een financiële verplichting wordt in de balans opgenomen als op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen voor dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle, of nagenoeg alle, rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Grondslagen voor waardering activa

Materiële vaste activa

De overige materiële vaste activa betreffen ICT-hardware. Activa zijn gewaardeerd tegen de historische verkrijgingprijs, onder aftrek van lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur of gebruiksperiode, en van bijzondere waardeverminderingen. Hardware wordt afgeschreven in vier of vijf jaar, afhankelijk van het type hardware dat het betreft. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde inclusief transactiekosten indien materieel. De vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De geamortiseerde kostprijs wijkt niet materieel af van de nominale waarde van de vorderingen, onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

De Autoriteit Persoonsgegevens heeft een rekening-courant bij het Ministerie van Financiën. Binnen het kader van het zogeheten schatkistbankieren beheert dit ministerie eventuele tegoeden. Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor waardering passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De voorzieningen wachtgelden en PAS-regeling worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

De voorziening jubileumuitkeringen wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van alle toekomstige verplichtingen die voortkomen uit het verstrekken van uitkering ambtsjubileum na het bereiken van 12,5, 25 en 40 dienstjaren (conform CAO-Rijksambtenaren). De hierbij gehanteerde disconteringsvoet is gebaseerd op de 'rentetarieven deposito's en leningen', zoals deze in het kader van het geïntegreerd middelenbeheer ('schatkistbankieren') door het ministerie van Financiën op 10 januari 2023 zijn gepubliceerd (www.dsta.nl).

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve rentemethode. De geamortiseerde kostprijs is het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Winst of verlies worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen zodra de verplichtingen niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het amortisatieproces.

Grondslagen voor baten en lasten

Baten

Als opbrengsten worden de bedragen verwerkt die de rechtspersoon voor eigen rekening ontvangt. Bedragen die de rechtspersoon voor derden ontvangt, worden niet als opbrengsten verwerkt. De rijksbijdragen worden als bate verwerkt voor zover deze zijn beschikt in het betreffende boekjaar en de hoogte van de egalisatiereserve dat toelaat.

Personeelskosten

De beloningen van het personeel worden als last in de exploitatierekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de entiteit.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste of ten gunste van de exploitatierekening gebracht.

Betaling van een beloning, zonder opbouw van rechten, wordt verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd.

De verplichting op het gebied van beloningen tijdens dienstverband wordt gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Materiële kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen voor kasstroomoverzicht

Algemene grondslagen voor het opstellen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is volgens de indirecte methode opgesteld. Dit houdt voor de weergave van de kasstromen in dat het gerapporteerde resultaat over het boekjaar wordt aangepast voor posten die geen betrekking hebben op ontvangsten en uitgaven in het boekjaar en mutaties in financieringen, voorzieningen en werkkapitaal.

Toelichting op balans

Materiële vaste activa

	<u>31 dec 2022</u>	<u>31 dec 2021</u>
	EUR	EUR
Andere vaste bedrijfsmiddelen	91.707	186.585
Totaal	<u>91.707</u>	<u>186.585</u>

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de materiële vaste activa gedurende het boekjaar weer:

	<u>Andere vaste bedrijfs- middelen</u>
	EUR
<i>Boekwaarde 1 januari 2022</i>	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	900.029
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>-713.444</u>
	186.585
<i>Mutaties 2022</i>	
Investeringsen	4.123
Desinvestering aanschaffingswaarde	-117.489
Afschrijvingen	-859
Desinvestering cumulatieve afschrijvingen	19.347
	<u>-94.878</u>
<i>Boekwaarde 31 december 2022</i>	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	786.663
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>-694.956</u>
	<u>91.707</u>
Afschrijvingspercentage van	20,0
Afschrijvingspercentage tot	25,0

Toelichting

De materiële vaste activa zijn alle ICT gerelateerd en betreffen in het bijzonder investeringen in netwerkvoorzieningen, als servers en firewalls.

Vorderingen

	<u>31 dec 2022</u>	<u>31 dec 2021</u>
	EUR	EUR
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	737.630	620.249
Overige vorderingen	15.759	79.596
	<u>753.389</u>	<u>699.845</u>
Totaal	<u><u>753.389</u></u>	<u><u>699.845</u></u>

Toelichting

Overlopende activa

De post 'Vooruitbetaalde kosten' heeft betrekking op in 2022 betaalde bedragen die in 2023, of later, tot kosten leiden, bijvoorbeeld in geval van licenties, abonnementen en onderhoudscontracten.

Liquide middelen

	<u>31 dec 2022</u>	<u>31 dec 2021</u>
	EUR	EUR
Banktegoeden		
Rekening-courant Ministerie van Financiën	4.773.989	4.280.817
	<u>4.773.989</u>	<u>4.280.817</u>
Totaal	<u><u>4.773.989</u></u>	<u><u>4.280.817</u></u>

Toelichting

Deze post betreft de rekening die in het kader van het geïntegreerd middelenbeheer wordt aangehouden bij het ministerie van Financiën en die in het betalingsverkeer van de AP fungeert als 'paraplurekening' van twee bij de ING aangehouden betaalrekeningen. Met het ministerie van Financiën is een debet-limiet van EUR 1 miljoen overeengekomen.

Eigen vermogen

	31 dec 2022	31 dec 2021
	EUR	EUR
Egalisatiereserve	1.384.477	1.313.676
Bestemmingsfondsen	1.024.370	1.934.800
Totaal	2.408.847	3.248.476

Toelichting

Egalisatiereserve

De omvang van de egalisatiereserve bedraagt minimaal -5% en maximaal 5% van de bijdrage van het Ministerie van Justitie en Veiligheid in het betreffende boekjaar. Negatieve of positieve overschrijdingen worden daarbij verrekend met het Ministerie van Justitie en Veiligheid. In het geval de egalisatiereserve langer dan twee jaar achtereen negatief is, wordt de rekening-courant verhouding met het Ministerie van Justitie en Veiligheid herijkt.

Bestemmingsfondsen

Het ultimo 2021 gevormde bestemmingsfonds is gedurende het boekjaar en binnen de daaraan gestelde voorwaarden volledig aangewend. Met instemming van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is een deel van de overschrijding van de toegestane, maximale omvang van de egalisatiereserve per ultimo 2022 toegevoegd aan een (nieuw) bestemmingsfonds ultimo 2022. Aan dit afgezonderde vermogensbestanddeel is een beperktere bestedingsvrijheid gegeven dan gezien de doelstelling van de Autoriteit Persoonsgegevens zou zijn toegestaan. Aan de aanwending daarvan zijn door het Ministerie van Justitie en Veiligheid nadere voorwaarden verbonden in die zin, dat de aanwending beperkt is tot de kosten vanwege het project waarbinnen de inbesteding van de ICT-voorzieningen van de Autoriteit Persoonsgegevens plaatsvindt naar de Justitiële ICT Organisatie enerzijds en de meerkosten vanwege de in 2022 in het 'project nieuwe website' opgelopen vertraging.

Tevens is instemming verleend om met het niet-aangewende gedeelte van de in 2022 beschikbaar gestelde implementatiemiddelen voor de inrichting van de Directie Coördinatie Algoritmes (DCA) een afzonderlijk bestemmingsfonds DCA te vormen. Ook aan de aanwending van dit afgezonderde vermogensbestanddeel zijn nadere voorwaarden verbonden; de in dit fonds opgenomen middelen zijn uitsluitend (geoormerkt) beschikbaar om kosten mee op te vangen vanwege de start en inrichting van de DCA die nog niet in 2022 gemaakt konden worden en als gevolg daarvan in 2023 gemaakt moeten worden.

De bestemmingsfondsen bestaan uit drie onderdelen die op de volgende pagina's in een verloopoverzicht zijn toegelicht.

<i>Egalisatiereserve</i>	2022	2021
	EUR	EUR
Stand 1 januari	1.313.676	-3.279
Uit resultaatverdeling	70.801	1.316.955
	<u>1.384.477</u>	<u>1.313.676</u>
Stand 31 december	<u>1.384.477</u>	<u>1.313.676</u>
<i>Bestemmingsfonds 2021</i>	2022	2021
	EUR	EUR
Stand 1 januari	1.934.800	-
Uit resultaatverdeling 2021	-	1.934.800
	<u>-1.934.800</u>	<u>1.934.800</u>
Uit resultaatverdeling 2022		
	<u>-</u>	<u>1.934.800</u>
Stand 31 december	<u>-</u>	<u>1.934.800</u>

Bestemmingsfonds 2022

	2022	2021
	EUR	EUR
Stand 1 januari	-	-
Uit resultaatsverdeling	857.788	-
Stand 31 december	857.788	-

Bestemmingsfonds DCA

	2022	2021
	EUR	EUR
Stand 1 januari	-	-
Uit resultaatsverdeling	166.582	-
Stand 31 december	166.582	-

Voorzieningen

	31 dec 2022	31 dec 2021
	EUR	EUR
Voorziening wachtgelden	103.547	116.227
Voorziening jubileumuitkeringen	103.690	119.739
Voorziening PAS-regeling	186.096	206.406
Totaal	393.332	442.372

Toelichting

De looptijd van de voorzieningen is overwegend langlopend.

Voorziening wachtgelden

Het verloop van de post is als volgt:

Voorziening wachtgelden

	2022	2021
	EUR	EUR
Stand 1 januari	116.227	418.875
Dotatie voorziening	82.146	18.181
Uitkeringen boekjaar	-94.827	-214.614
Vrijval van voorziening	-	-106.215
Stand 31 december	103.547	116.227

De voorziening voor wachtgeld betreft wachtgeldverplichtingen die doorlopen tot in 2025 en betrekking hebben op één voormalige medewerker.

Voorziening jubileumuitkeringen
Het verloop van de post is als volgt:

<i>Voorziening jubileumuitkeringen</i>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Stand 1 januari	119.739	148.826
Dotatie voorziening	-	-
Uitkeringen boekjaar	-16.050	-29.087
Stand 31 december	<u>103.690</u>	<u>119.739</u>

De voorziening voor jubileumuitkeringen heeft betrekking op verplichtingen die op grond van de vigerende CAO bestaan om bij het bereiken van het ambtsjubileum van 12,5 jaar, 25 jaar en 40 jaar een jubileumuitkering te verstrekken.

Voorziening PAS-regeling
Het verloop van de post is als volgt:

<i>Voorziening PAS-regeling</i>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Stand 1 januari	206.406	176.964
Dotatie voorziening	22.983	58.148
Uitkeringen boekjaar	-43.293	-28.706
Stand 31 december	<u>186.096</u>	<u>206.406</u>

De voorziening PAS-regeling betreft de kosten vanwege het gebruik maken van de PAS-regeling door een vijftal medewerkers.

Kortlopende schulden

	31 dec 2022	31 dec 2021
	EUR	EUR
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	257.783	71.146
Overige verbonden partijen	-	-
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>		
Loonheffing- en premieschulden	-	1.590
Overlopende passiva		
Nog te betalen individueel keuze budget	60.041	25.144
Reservering vakantiedagen	1.725.672	1.156.023
Nog te ontvangen facturen	773.360	222.496
	<u>2.559.073</u>	<u>1.403.663</u>
Totaal	<u>2.816.856</u>	<u>1.476.399</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Overige niet in de balans opgenomen verplichtingen

De Autoriteit Persoonsgegevens kent de volgende niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.

<i>Onderwerp</i>	< 1 jaar	1 - 5 jaar	totaal
	EUR	EUR	EUR
Huisvesting en servicekosten	2.979.046	0	2.979.046
Automatiseringskosten	2.120.233	1.161.275	3.281.508
Inhuurkosten	2.102.343	1.048	2.103.391
Organisatiekosten	1.006.784	-	1.006.784
Totaal niet in de balans opgenomen verplichtingen	<u>8.208.406</u>	<u>1.162.323</u>	<u>9.370.729</u>

In het boekjaar 2022 zijn 13 boetes opgelegd voor een totaalbedrag van € 6.717.500. Tegen 6 van deze boetes lopen op dit moment nog bezwaarprocedures, waardoor de vorderingen zijn opgeschort. Op het moment dat de bezwaren niet tot intrekken van de boetes heeft geleid, zal de vordering definitief worden ingesteld. AP heeft op dat moment tegelijkertijd een doorbetalingsverplichting aan het Ministerie van Financiën. De boete-inkomsten komen dan ook niet ten gunste van de AP.

Financiële instrumenten

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten dienen ter financiering van de operationele activiteiten, of vloeien direct uit deze activiteiten voort.

De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten zijn het kredietrisico en het liquiditeitsrisico.

Kredietrisico

Er zijn richtlijnen opgesteld om de omvang van het kredietrisico bij elke financiële instelling en debiteur te beperken. Bovendien bewaakt de Autoriteit Persoonsgegevens voortdurend haar vorderingen en hanteert een strikte aanmaningsprocedure. Door deze maatregelen is het kredietrisico minimaal.

Liquiditeitsrisico

Periodiek worden liquiditeitsbegrotingen opgesteld. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

Toelichting op staat van baten en lasten

Baten en brutomarge

	2022	2021
	EUR	EUR
Bijdrage Ministerie Justitie en Veiligheid	29.020.000	26.273.528
Overige opbrengsten		
Bijdrage Ministerie van Financiën inzake PSD2	-	366.900
Overige opbrengsten incl. opbrengst detachering personeel	220.127	259.427
	<u>220.127</u>	<u>626.327</u>
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>29.240.127</u>	<u>26.899.855</u>
Brutomarge (brutobedrijfsresultaat)	<u>29.240.127</u>	<u>26.899.855</u>

Baten

De door het Ministerie van Justitie en Veiligheid initieel toegekende bijdrage 2022 ad EUR 25.831.000 is gedurende het uitvoeringsjaar verhoogd met EUR 786.000 loon- en prijsbijstelling, EUR 2.000.000 generiek aan te wenden middelen vanuit het Regeerakkoord, EUR 350.000, eveneens vanuit het Regeerakkoord, voor de start per 1 januari 2023 van de 'algoritmetoezichthouder'/ Directie Coördinatie Algoritmes en enkele kleinere bijstellingen tot in totaal EUR 29.020.000.

Overige opbrengsten

Vanwege een lager dan geraamde inzet van toezicht vanwege de Payment Services Directive (PSD-2) heeft de Autoriteit Persoonsgegevens in 2022 afgezien van doorbelasting van de desbetreffende kosten van toezicht aan het ministerie van Financiën.

Personeelskosten

	2022	2021
	EUR	EUR
Lonen en salarissen	13.340.281	12.588.821
Sociale lasten	1.554.937	1.619.122
Pensioenlasten	2.263.679	2.160.722
Overige personeelskosten (inclusief inhuur extern personeel)	5.260.787	1.660.746
Totaal	<u>22.419.684</u>	<u>18.029.411</u>

Een groter deel van de taken dan reeds met de begroting was voorzien moest worden opgevangen met relatief dure, externe capaciteit. Een bedrag van € 183.419 betreft de personele kosten vanwege de start van de 'algoritmetoezichthouder', de Directie Coördinatie Algoritmes, per 1 januari 2023.

De gemiddelde personele bezetting in 2022 was 173,5 fte.

Toelichting op personeelskosten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
<i>Inhuur extern personeel</i>		
Honoraria niet-ambtenaren	1.990	4.361
Inhuur personeel op formatieplaatsen	3.343.343	713.428
Inhuur personeel boven formatieplaatsen	266.145	44.305
Interim functievervulling / detachering	268.632	390.802
	<u>3.880.109</u>	<u>1.152.896</u>
<i>Overige personeelskosten</i>		
Reis- en verblijfkosten	168.865	43.690
Kosten WKR	129.639	129.562
Kosten opleiding	311.801	275.933
Werving & selectie	13.167	483
Vrijval voorziening wachtgeld en dotatie PAS-regeling	-	-29.886
Overige personeelskosten	757.206	88.068
	<u>1.380.678</u>	<u>507.850</u>

De reiskosten betreffen het woon-werkverkeer en binnenlandse dienstreizen. De post 'overige personeelskosten' is inclusief een toename van € 569.648 vanwege niet-opgenomen verlofdagen.

Afschrijvingen en waardeverminderingen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Afschrijving op materiële vaste activa	99.001	132.019
Totaal	<u>99.001</u>	<u>132.019</u>

Materiële kosten

	2022	2021
Apparaat ICT		
Onderhoud software	2.420.489	2.277.470
Onderhoud hardware	35.481	38.604
Inhuur personeel	1.524.060	429.314
Overige automatiseringskosten	12.829	11.397
	<hr/>	<hr/>
	3.992.859	2.756.785
Bijdragen aan SSO's	876.889	614.753
Overige materiële kosten		
Huisvestingskosten	1.415.208	1.038.186
Kantoorkosten	148.639	90.201
Reis- en verblijfskosten buitenland	47.654	2.196
Kosten voorlichting	102.047	21.770
Advieskosten	597.988	747.130
Algemene kosten	355.683	201.052
Overige algemene kosten	24.101	14.597
	<hr/>	<hr/>
	2.691.320	2.115.132
Totaal	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	7.561.068	5.486.670

Toelichting

Apparaat ICT

De gerealiseerde ICT-kosten zijn aanzienlijk hoger dan begroot. De hogere kosten worden veroorzaakt door de vertraagde projectkosten vanwege de inbesteding van de ICT-voorzieningen van de AP, hoger dan begrote kosten vanwege de overgang naar het nieuwe zaakstelsel en de bouw van een nieuwe website.

Bijdragen aan SSO's

De bijdragen aan SSO's betreffen onder andere de dienstverlening door P-Direkt, UBR en het ECO&P. De begrote en gerealiseerde kosten vanwege de dienstverlening door JIO zijn opgenomen onder de post 'ICT-kosten'.

Overige materiële kosten

De huisvestingskosten waren hoger dan begroot. De hogere kosten worden veroorzaakt door prijsstijgingen, maar ook de verhuizing van de AP naar de nieuwe locatie en het leeg opleveren van de beide, oude locaties. Ten aanzien van de lagere kantoorkosten zij vermeld, dat in de aanloop naar de verhuizing zo min mogelijk kantoorkosten zijn gemaakt en bovendien veel kantoorkosten op de nieuwe locatie opgenomen zijn in de DVO met de facilitaire dienstverlener. Vanwege COVID-19 waren de buitenlandse reis- en verblijfskosten nog steeds lager dan begroot. De hoger dan begrote advieskosten betreffen ingewonnen - w.o. juridisch en ICT - advies, dat niet gebaseerd is op een uurtarief, maar waar een inspanningsverplichting aan ten grondslag ligt.

Overige toelichtingen

Werknemers

Het gemiddelde aantal werknemers gedurende het boekjaar bij Autoriteit Persoonsgegevens bedroeg:

<i>Gemiddeld aantal werknemers over periode</i>	2022	2021
	fte	fte
Werkzaam binnen Nederland	173,5	172,2
Bestuurders		
<i>Bezoldiging</i>	2022	2021
	EUR	EUR
Bezoldiging van bestuurders	478.423	466.436
Totaal	478.423	466.436

WNT-verantwoording 2022 Autoriteit Persoonsgegevens

De WNT is van toepassing op de Autoriteit Persoonsgegevens. Het voor de Autoriteit Persoonsgegevens toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 EUR 216.000 (2021: EUR 209.000) bij een fulltime dienstverband. Dit is het algemeen bezoldigingsmaximum.

Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bezoldiging topfunctionarissen

Definitie: Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Bedragen x EUR 1

Gegevens 2022

De heer A. Wolfsen

Mevrouw M.J. Verdier

Mevrouw C.E. Mur

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2022

Voorzitter
01/01 - 31/12

Vicevoorzitter
01/01 - 31/12

Bestuurslid
01/01 - 31/12

Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in FTE)

0,83

0,83

1,00

Dienstbetrekking?

ja

ja

ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen

136.836

128.187

152.391

Beloningen betaalbaar op termijn

19.266

18.974

22.769

Subtotaal

156.102

147.161

175.160

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

179.280

179.280

216.000

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet
terugontvangen bedrag

n.v.t.

n.v.t.

n.v.t.

Bezoldiging

156.102

147.161

175.160

Het bedrag van de overschrijding en de reden
waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

n.v.t.

n.v.t.

n.v.t.

Toelichting op de vordering wegens
onverschuldigde betaling

n.v.t.

n.v.t.

n.v.t.

Gegevens 2021

De heer A. Wolfsen

Mevrouw M.J. Verdier

Mevrouw C.E. Mur

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2021

Voorzitter
01/01 - 31/12

Vicevoorzitter
01/01 - 31/12

Bestuurslid
01/01 - 31/12

Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in FTE)

0,83

0,83

1,00

Dienstbetrekking?

ja

ja

ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen

133.316

124.855

148.431

Beloningen betaalbaar op termijn

18.899

18.607

22.328

Subtotaal

152.215

143.462

170.759

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

173.470

173.470

209.000

Bezoldiging

152.215

143.462

170.759

Accountantskosten

De ten laste van het boekjaar kosten van de externe accountant, de accountantsorganisatie en het gehele netwerk waartoe deze accountantsorganisatie behoort, zijn voor Autoriteit Persoonsgegevens hieronder weergegeven.

Bedragen x EUR 1

	2022		
	<u>Ernst & Young Accountants LLP</u>	<u>Overig EY</u>	<u>Totaal</u>
Onderzoek van de jaarrekening	102.500	-	102.500
Andere controle-opdrachten	-	-	-
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	-	-
Andere niet-controle diensten	10.000	-	10.000
Totaal	<u>112.500</u>	<u>-</u>	<u>112.500</u>

Bedragen x EUR 1

	2021		
	<u>Ernst & Young Accountants LLP</u>	<u>Overig EY</u>	<u>Totaal</u>
Onderzoek van de jaarrekening	95.000	-	95.000
Andere controle-opdrachten	-	-	-
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	-	-
Andere niet-controle diensten	10.000	-	10.000
Totaal	<u>105.000</u>	<u>-</u>	<u>105.000</u>

Bovenstaande honoraria voor onderzoek van de jaarrekening zijn gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2022, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende 2022 zijn verricht. De andere niet-controledienst ziet toe op het rapport van feitelijke bevindingen dat in het Controleprotocol AP is opgenomen.

Ondertekening

's-Gravenhage, 15 maart 2023

Naam

Handtekening

mr. A. Wolfsen
Voorzitter

ir. M.J. Verdier
Vicevoorzitter

drs. C.E. Mur
Bestuurslid

Overige gegevens

Accountantscontrole

Voor de verklaring van de controlerend accountant wordt verwezen naar deze bijgevoegde verklaring.

Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo baten en lasten

Het saldo baten en lasten wordt toegevoegd dan wel onttrokken aan de egalisatiereserve. De toevoeging aan de egalisatiereserve kan op basis van de regeling met het Ministerie van Justitie en Veiligheid nooit meer bedragen dan 5% van de in het betreffende boekjaar verkregen rijksbijdrage. Het eventuele resterende saldo dient te worden terugbetaald aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

In afwijking daarvan is voor de bestemming van het exploitatieresultaat over 2021 met het Ministerie van Justitie en Veiligheid de afspraak gemaakt dat, voor zover het exploitatieresultaat leidt tot een hoger percentage dan maximaal toegestaan, het meerdere mag worden aangewend voor de vorming van een bestemmingsfonds, bedoeld ter dekking van incidentele meerkosten in 2022 die geen doorwerking hebben naar latere uitvoeringsjaren.

Bijlage 1

Wetgevingsadviezen 2022

Dit is een overzicht van de wetgevingsadviestrajecten die de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) in 2022 afrondde. Gaat het advies over voorgenomen wetgeving waarvan de tekst al openbaar is? Dan publiceert de AP het advies in beginsel niet eerder dan na vier weken op de AP-website. Vaak brengt de AP advies uit over de tekst van de openbare internetconsultatie. In andere gevallen publiceert de AP het advies op de website zodra de tekst van het (gewijzigde) voorstel openbaar is.

Adviesprojecten leiden om diverse redenen niet altijd tot een formeel schriftelijk advies. Bijvoorbeeld als de AP niet bevoegd blijkt, een voornemen niet wordt doorgezet of de AP volgens de wet een bepaald besluit 'ter kennisneming' ontvangt. In 2022 waren er 18 adviesprojecten die zonder formeel schriftelijk advies zijn afgerond.

De AP rondde 106 adviesprojecten af, toevallig exact evenveel als vorig jaar. 19 daarvan vroegen weliswaar aandacht, maar werden om diverse redenen niet afgesloten met een formeel advies.¹⁵ Ongevraagd advies werd om capaciteitsredenen in 2022 niet uitgebracht.

Van de 87 uitgebrachte adviezen werd in 33 gevallen blanco geadviseerd (geen opmerkingen), in eveneens 33 gevallen werd geadviseerd 'rekening te houden met' (opmerkingen) en in 21 gevallen was sprake van zodanig ernstige bezwaren dat de AP aanpassingen noodzakelijk achtte om door te mogen gaan.

De meeste adviezen gingen over wetgeving van het ministerie van SZW (23 adviezen), daarna komen de ministeries van VWS (14 adviezen), J&V (13 adviezen) en BZK (12 adviezen).

In 16 gevallen werd een dossier geclassificeerd als 'Z' (zwaar). De AP ziet regelmatig dat via wetgeving het volume van de verwerkingen van persoonsgegevens stijgt, de soort verwerking gevoelig is of dat een veelheid aan nieuwe persoonsgegevens wordt verwerkt. In een aantal gevallen leidt dat tot een grotere werklust voor de AP. Er staat in de lijst een vinkje (V) waar dit zo is.

1. Besluit bestending PNR vluchten	03-01-2022	V
2. Wijziging artikel 24 BUB volksverzekeringen	03-01-2022	
3. Wijziging Wet publieke gezondheid (2^e advies)	13-01-2022	
4. Coronatoegangsbewijs kort verblijf (2^e advies)	20-01-2022	
5. Wet Kwaliteitsregistraties zorg	20-01-2022	
6. Wijziging Vreemdelingenwet (biometrie grenscontrole)	10-02-2022	
7. Wijzigingswet verwijzingsportaal bankgegevens	10-02-2022	V

¹⁵ Doorgaans omdat het kennisgeving onder de Wet politiegegevens betrof, een adviesaanvraag werd ingetrokken of het een project in de informele voorfase betrof dat geen verdere doorgang vond.

8. Wijziging Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 (1G)	17-02-2022	
9. Besluit werkgebonden personenmobiliteit	17-02-2022	
10. Tegemoetkoming stoffengerelateerde beroepsziekten	24-02-2022	
11. Wet versterking aanpak ondermijnende criminaliteit II	24-02-2022	V
12. Wijziging Handelsregisterbesluit 2021 (bestuursverbod)	24-02-2022	V
13. Subsidieregeling schoon en emissieloos Bouwmaterieel	02-03-2022	
14. Besluit vrachtwagenheffing	02-03-2022	
15. AMvB gegevens NOW en TVL	03-03-2022	V
16. Herziening bedrag ineens	08-03-2022	
17. Tijdelijk besluit experimenten BRP	15-03-2022	
18. Wijziging Tijdelijke wet Groningen	15-03-2022	
19. Wijziging Besluit Tijdelijke wet Groningen	15-03-2022	
20. Wijziging Tijdelijke tegemoetkomingsregeling kinderopvang	15-03-2022	
21. Verzamelwet IenW 2022	22-03-2022	
22. Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie	24-03-2022	
23. Subsidieregeling zero emissie trucks	24-03-2022	
24. Wijziging Regeling melding Wet arbeid vreemdelingen	29-03-2022	
25. Wet Spoorwegwet 202#	29-03-2022	
26. Besluit screening ambtenaren van politie en politie-externen	05-04-2022	
27. Wijziging Wet RO e.a. (rechtspraak)	05-04-2022	
28. Tijdelijke regeling inladen DCC's	12-04-2022	
29. AMvB bedrag ineens (toezichttoets)	26-04-2022	
30. Regeling bescherming koopvaardij	26-04-2022	
31. Wet hersteloperatie Toeslagen	03-05-2022	
32. Nota van wijziging Wet gelijke kansen bij werving en selectie	10-05-2022	
33. Wet toekomst accountancysector	10-05-2022	
34. Wijziging Uitvoeringsregeling Algemene wet rijksbelastingen 1994	17-05-2022	
35. Verzamelwet SZW 2023	17-05-2022	
36. Wet herinvoering basisbeurs hoger onderwijs	24-05-2022	
37. Energiewet	02-06-2022	
38. Wijziging Uitvoeringsregeling Wkkgz	08-06-2022	
39. Tijdelijke regeling uitgifte DCC's op basis van Europees vaccin	23-06-2022	
40. Besluit gegevensverstrekking UWV	23-06-2022	
41. Wijziging Besluit GDI	28-06-2022	
42. Wet implementatie Open data richtlijn	28-06-2022	V
43. Aanvulling Wet kind, draagmoederschap en afstamming	04-07-2022	
44. Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT	12-07-2022	
45. Wijziging Wet publieke gezondheid	12-07-2022	
46. Besluit implementatie Ecris-richtlijn	12-07-2022	
47. Wet collectieve warmtevoorziening (Wcv)	12-07-2022	
48. Wijzigingsregeling SUWI actualisatie bijlage IX	19-07-2022	
49. Regeling inburgering 2021	19-07-2022	
50. Wijziging Besluit inburgering 2021	19-07-2022	
51. Experimentbesluit regie op gegevens BRP	19-07-2022	

52. Tijdelijke regeling aanpak niet-gebruik aanvullende inkomensvoorziening ouderen	16-08-2022	V
53. Artikel II Wijzigingsregeling categorieën persoonsgegevens Wmg	16-08-2022	
54. Besluit kwaliteit incassodienstverlening	16-08-2022	
55. WIA en Ziektewet (gegevensdeling UWV en werkgevers in regressituaties)	01-09-2022	
56. Wet opheffing geheimhoudingsplicht t.b.v. IBTD	12-09-2022	
57. Verzamelbesluit SZW	13-09-2022	
58. Besluit tijdelijke tolheffing	21-09-2022	
59. Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi)	21-09-2022	
60. Verzamelwet Gegevensverwerking VWS I	26-09-2022	V
61. Wijziging Boek 8 BW (elektronisch vervoerbestand)	27-09-2022	
62. Huurverlaging 2024	27-09-2022	
63. Besluit elektronische gegevensuitwisseling in de zorg	27-09-2022	
64. Vereenvoudiging aanvraag DKIZ	27-09-2022	
65. Wijziging Wmo 2015 (passende bijdrage voor huishoudelijke hulp)	04-10-2022	
66. Aanvullend advies Honos+ lijsten uitvraag NZa	07-10-2022	V
67. Wet centralisatie ondersteuning onderwijs aan zieke leerlingen	11-10-2022	
68. Uitvoeringsbesluit kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet waardering onroerende zaken	12-10-2022	
69. Experiment re-integratie-instrumenten	18-10-2022	
70. Subsidieregeling IPS-trajecten gemeentelijke doelgroep	18-10-2022	
71. Wijziging Uitvoeringsregeling inleners-, keten- en opdrachtgeversaansprakelijkheid 2004	25-10-2022	
72. Wijziging Woningwet (digitaal delen inkomensgegevens)	25-10-2022	
73. Wijziging Regeling categorieën persoonsgegevens Wmg	01-11-2022	
74. Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie	01-11-2022	
75. Besluit goed verhuurderschap	03-11-2022	
76. Wijziging Besluit arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de EU	03-11-2022	
77. AMvB Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames	03-11-2022	
78. Uitvoeringsovereenkomsten Benelux politieverdrag, artikel 13	10-11-2022	V
79. Subsidieregeling Europees Fonds voor een Rechtvaardige Transitie	15-11-2022	
80. Tweede nota van wijziging Wet bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg	15-11-2022	
81. Uitvoeringsregeling experiment onderwijszorgarrangementen	22-11-2022	
82. Wijziging waterschapsbelastingen	01-12-2022	
83. Uitvoeringstoets wijzigingsbesluit advisering beschut werk	01-12-2022	
84. Wijziging Paspoortwet	05-12-2022	V
85. Implementatiewet zesde richtlijn motorrijtuigenverzekering	13-12-2022	
86. Aanvullend wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen	21-12-2022	
87. Wijziging Paspoortbesluit	21-12-2022	
88. AMvB bij voorontwerp Wet stroomlijning keten derdenbeslag		
89. Besluit wijziging Algemeen douanebesluit		

90. Toestemming verstrekking politiegegevens drugstransporten aan DML		
91. Verstrekking politiegegevens LEBZ aan Breuer & Intraval		
92. Verstrekking politiegegevens over drugsafval aan KWR		
93. Verstrekking politiegegevens over avondklokrellen in Noord-Brabant aan EMMA		
94. Wpg-machtigingsbesluit meldpunten niet-acute zorg		
95. Wpg- en Wjsg-machtigingsbesluit cash call		
96. Toestemming art 18 lid 2 Wpg verstrekking politiegegevens mensenhandel aan gemeenten Utrecht en Ede		
97. Voorfaseproject: Herziening Wpg en Wjsg		
98. Voorfaseproject: Initiatiefwetsvoorstel cross-sectorale gegevensdeling		
99. Wet implementatie richtlijn grensoverschrijdende omzettingen, fusies en splitsingen		
100. Voorfaseproject: Register oneigenlijk gebruik en misbruik rijkssubsidies		
101. Toestemming verstrekking politiegegevens aan Bureau Beke		
102. Voorfaseproject: Energiewet (vooraankondiging)		
103. Voorfaseproject: Wet verantwoord en duurzaam internationaal ondernemen		
104. Voorfaseproject: Wet Gegevensverwerking Belastingdienst		
105. Voorfaseproject: Wetgeving informatie over reizigersstromen in het openbaar vervoer		
106. Voorfaseproject: Evaluatie ANPR-wetgeving		

Zoals bovenstaand overzicht laat zien heeft de AP een steeds groter werkterrein als gevolg van de voortgaande digitalisering. Vooralsnog krijgt de AP geen extra middelen om hier ook goed toezicht op te kunnen houden.

Bijlage 2

Uitsprakenregister 2022

Wie het niet eens is met een besluit van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), kan bezwaar maken en daarna eventueel beroep aantekenen bij de bestuursrechter. In 2022 is een aantal uitspraken gepubliceerd in zaken waarbij de AP partij was. Hieronder volgt een overzicht. Bij de belangrijkste uitspraken volgt een toelichting over de inhoud van de zaak.

- 2 februari 2022, Rechtbank Amsterdam, [ECLI:NL:RBAMS:2022:349](#), over een inzageverzoek aan een bestuursorgaan en het prioriteringsbeleid van de AP; ministerie van Financiën.
- 16 februari 2022, Raad van State, [ECLI:NL:RVS:2022:497](#), over de verplichting om kassabonnen van boodschappen in te leveren bij controle op de besteding van voedingsgeld door de huismentor; stichting Regionale Instelling voor Beschermd wonen Arnhem en Veluwe Vallei (RIBW).
- 17 februari 2022, Rechtbank Noord-Nederland, [ECLI:NL:RBNNE:2022:428](#), over de vastlegging van een maatwerkoverleg waarin persoonsgegevens en feiten over de casus van de eiser zijn opgenomen; Nationale Politie, gemeente Súdwest Fryslân, Veiligheidshuis Fryslân, woningstichting Woonfriesland en woningstichting Elkien.
- 25 februari 2022, Rechtbank Den Haag, [ECLI:NL:RBDHA:2022:2432](#), over het verzoek om rectificatie van gegevens en de daarop gebaseerde diagnose in het medisch dossier; Radboud Universitair Medisch Centrum.
- 24 maart 2022, Hof van Justitie van de Europese Unie, [ECLI:EU:C:2022:216](#), over het bieden van inzage aan journalisten door de rechter in processtukken waarin persoonsgegevens zijn opgenomen; Rechtbank Midden-Nederland → **zie toelichting hierna**
- 29 maart 2022, Rechtbank Rotterdam, [ECLI:NL:RBROT:2022:2572](#), over het gebruik van vingerscanapparatuur voor het registreren van de aanwezigheid van uitkeringsgerechtigden; gemeente Nissewaard.
- 16 mei 2022, Rechtbank Gelderland, [ECLI:NL:RBGEL:2022:2431](#), over een bioscoop die nog alleen betalingen accepteerde via pinbetaling of website en niet meer met contant geld; de betreffende bioscoop.
- 23 mei 2022, Rechtbank Midden-Nederland, [ECLI:NL:RBMNE:2022:3088](#), over het vereiste van een stichting om een toestemmingsformulier in te vullen voor de afhandeling van een klacht over een zorgverzekeraar; de betreffende stichting.
- 1 juli 2022, Rechtbank Rotterdam, [ECLI:NL:RBROT:2022:5657](#), over een inzageverzoek aan een bestuursorgaan en het prioriteringsbeleid van de AP; gemeente Westland.
- 27 juli 2022, Raad van State, [ECLI:NL:RVS:2022:2173](#), over het opnemen en uitzenden van wedstrijden in het amateurvoetbal via een videoplatform in opdracht van voetbalclubs; VoetbalTV → **zie toelichting hierna**

- 8 augustus 2022, Rechtbank Den Haag, [ECLI:NL:RBDHA:2022:8001](#), over een inzageverzoek door de eigenaar van een camping waar het RIEC onderzoek naar heeft gedaan; Inspectie SZW, RIEC, college van B&W van Zundert, de politie.
- 22 september 2022, Rechtbank Amsterdam, [ECLI:NL:RBAMS:2022:5565](#), tussenuitspraak met prejudiciële vraag over invulling van het begrip ‘gerechtvaardigd belang’ in artikel 6 van de AVG; KNLTB → **zie toelichting hierna**

24 maart 2022, Hof van Justitie van de Europese Unie, [ECLI:EU:C:2022:216](#), in antwoord op vragen van Rb. Midden-Nederland, [ECLI:NL:RBMNE:2020:2028](#)

De rechtbank Midden-Nederland heeft in een zaak van de AP vragen gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie over de bevoegdheid van de AP om toezicht te houden op gerechten. De AP had namelijk twee klachten ontvangen met het verzoek om de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een straf op te leggen. Klagers waren betrokken bij een procedure bij de Afdeling en op de dag van de zitting is een aantal dossierstukken, met daarin ook persoonsgegevens van klagers, ter inzage gegeven aan een journalist. Volgens klagers was dit in strijd met de AVG.

De AP oordeelde dat zij niet bevoegd was om deze klachten te beoordelen, omdat het gaat om een verwerking door een gerecht bij de uitoefening van een rechterlijke taak, waarvoor de AVG een speciale uitzonderingsbepaling bevat. De rechtbank Midden-Nederland twijfelde over de reikwijdte van deze uitzondering en stelde hierover vragen aan het Hof van Justitie.

Het Hof van Justitie volgde de AP in haar standpunt dat zij niet bevoegd was en oordeelde “dat het tot de uitoefening door een gerecht van zijn ‘rechterlijke taken’ in de zin van deze bepaling behoort om uit een gerechtelijke procedure afkomstige stukken waarin persoonsgegevens zijn opgenomen tijdelijk ter beschikking te stellen aan journalisten om hen in staat te stellen beter verslag te doen van het verloop van die procedure”.

De rechtbank Midden-Nederland moet op basis van het antwoord van het Hof van Justitie nog uitspraak doen op de beroepen van de twee klagers.

27 juli 2022, Raad van State, VoetbalTV, [ECLI:NL:RVS:2022:2173](#)

De AP heeft VoetbalTV in juli 2020 een boete opgelegd van 575.000 euro, omdat het platform zonder grondslag opnames maakte van een groot aantal betrokkenen, waaronder van minderjarige voetballers. Deze boete is vernietigd door de Rechtbank Midden-Nederland ([ECLI:NL:RBMNE:2020:5111](#)) en die uitspraak is in hoger beroep door de Raad van State bevestigd ([ECLI:NL:RVS:2022:2173](#)).

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is van oordeel dat de AP ten onrechte niet alle door VoetbalTV aangevoerde belangen bij haar beoordeling heeft betrokken. Had de AP dat wel gedaan, dan had zij tot de conclusie moeten komen dat VoetbalTV niet alleen een commercieel belang had aangevoerd. De vraag of een commercieel belang op zichzelf een gerechtvaardigd belang kan zijn, is daarom door de Afdeling niet beoordeeld.

22 september 2022, Rechtbank Amsterdam, KNLTB, [ECLI:NL:RBAMS:2022:5565](#)

De KNLTB, de Nederlandse Tennisbond, heeft tegen betaling persoonsgegevens van leden verstrekt aan twee sponsors. Deze sponsors (een grote loterijorganisatie en een webwinkel in tennisgoederen) hebben ongevraagd reclame naar de leden gestuurd. De leden van de KNLTB hadden hier geen

toestemming voor gegeven. De AP ontving hierover veel klachten van leden. De AP legde de KNLTB vervolgens een boete op van 525.000 euro voor het overtreden van artikel 5, in verbinding met artikel 6, van de AVG.

Hiertegen is beroep ingesteld bij de rechtbank Amsterdam. In de beroepsprocedure bij de rechtbank gaat het onder meer om de vraag of de KNLTB een juiste grondslag had voor het verstrekken van de persoonsgegevens van leden aan de sponsors. Volgens de KNLTB is die grondslag 'gerechtvaardigd belang' als bedoeld in artikel 6, lid 1, onder f, van de AVG. Een beoordeling volgens die bepaling kent drie 'stappen' (1. er moet sprake zijn van een gerechtvaardigd belang, 2. een noodzakelijkheidstoets, 3. een belangenafweging). Volgens de AP heeft de KNLTB niet voldaan aan de eerste stap.

De rechtbank heeft aanleiding gezien om het Hof van Justitie van de Europese Unie vragen te stellen over de toepassing van artikel 6, lid 1, onder f, van de AVG. In de kern gaan de vragen van de rechtbank aan het Hof over wat er onder 'gerechtvaardigd belang' moet worden verstaan en welke belangen als zodanig kunnen kwalificeren.